

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A szabadelvűpárt purifikálása.

— Fővárosi levél. —

Budapest, január 13.

A helyzet tökéletes tisztázása, és a helyes és egészséges viszonyok megteremtése végre a már régóta élénken óhajtott kedvező folyamatot veszi. Semmi lázjelensége se tapasztalható. Csak a szabadelvű párt néhány tagja lépett ki a pártból; azok, akiket ugyyszólván csak a pártkör helyiségeinek kényelmes volta csatolt a párthoz, akik azonban e mellett alattomban áskálódó ellenségei voltak egy pártnak, mint az annak kebeléből alakult kormányoknak, s akik most, mikor kenyértörésre kerül a dolog, napról-napra kevésbé kedélyesnek érzik a helyzetet, mivel látják, hogy aknamunkájok nem hozza meg a kívánt sikert. E mellett még az a kilátás is csábítja őket, hogy legalább néhány napig beszélnek róluk, ami máskülönben bizony alig esett volna meg. Mert hogy dicsőségük mily rövid lesz, azt mutatja pl. a pártból nem is oly nagyon régen kilépett *Latinovics Ernő*, sőt *Péchy Tamás*, a ház volt elnökének példája is, akiket már rég elfeledtek még a kancsó mellett politizáló honmentők is.

E szórványos kilépések valódi okairól azonban a közvélemény már akár szándékosan, akár nem, de tökéletesen megvan tévesztve. Az ugyanis épen nem igaz, hogy ezen eljárásnak valódi oka az egyházpolitikai javaslatokban keresendő. A dolog lélektani indokolását csakis az előadandó előzményekben lelheti. A *Szapáry-*

kormány alatt a szabadelvűpárt egyes tagjai folyvást azon töprenkedtek, hogyan lehetne *Apponyival* a fuziót létrehozni. E célból keresték is az érintkezést *Apponyi Albert* gróffal és különösen azon intimusaival, akik már régen megunták a „meddő” háládatlan ellenzékiességet. A szabadelvűpárt ezen tagjait, *Tabódy Antalt*, *László Mihályt*, s később *Atzél Béla* bárót is, őszinte meggyőződés vezérelhette, midőn a fuziót az országra nézve üdvösnek ítélték; legalább ezen urak csekély politikai ítélő tehetsége megengedi ezt a feltételezést. Azt semmi esetre sem gondolták meg ezen urak, hogy maga *Apponyi* grófnak egész politikai jelleme és magatartása merev ellentétben áll a fuzió gondolatával. Ezek a kezdeményezők már most „elvtársakat” kerestek, azzal biztatva mindenkit, hogy hiszen ily egyesülésnek maga *Szapáry* gróf sem állja útját. Azt nem tagadhatni, hogy ezen frakció tagjai talán kelletlenül túl előtérbe léptek és forma szerint engageálták magukat. Innen van az, hogy amikor a *Wekerle* kormány a pártnak oly nagy lelkesedése mellett megalakult, egyszerre elkezdtek azt hirdetni, hogy most már az *Apponyival* való egyesülésnek csak *Tisza Kálmán* és az ő hívei — akik — persze egyúttal a párt híveinek is legalább kétharmad részét képezik — az egyedüli akadályai. Mindenekelőtt tehát — ez volt az ő következtetésük — ki kell szorítani a *Tisza-családnak* a tagjait. Elkezdtek őket „kinézni”, de azzal a jezsuita szemforgatással, amelylyel összefért, hogy egy-

üttal *Wekerle* miniszterelnököt az ő iránta és a párt hívei iránt táplált rajongó lelkesedésükről biztosítsák. És ezek az urak, kik folyton annyira hangoztatták az elvűségeket, akik írásbeli nyilatkozatokat is adtak erről, most már nem restellik, hogy midőn a pártból kénytelen kelletlen kilépnek ezt a lépéseket avval indokolják, hogy az egyházpolitikai javaslatokat ellenzik! Sőt avval fenyegetőznek, hogy azokat a képviselőket, kik az egyházpolitikai kérdések tekintetében reversalisokat adtak, társadalmi uton fogják felelősségre vonni, mert ők a nyilvánosan kijelentett politikai pártprogramhoz ragaszkodnak. És ezt ezek az urak politikai morálnak nevezik!

A reversalisok ügyéről máskor bővebben. De annyi már most bizonyos, hogy politikailag ezen urak legnagyobb része eljárását indokolni nem képes. Vannak ugyan néhányan — nagyon kevesen — kik következetesen jártak el, köztük *Antunovics József* szabadkai képviselő is, aki a szabadkai szépasszonyok kedvéért már kezdettől fogva mint az — egyébiránt egyáltalán meg nem támadott — katolikus egyház lovagja akart szerepelni. Ő legalább következetes volt, bár édesatyjára való tekintettel, ki tudvalevőleg a szabadkai szabadelvű pártnak elnöke, már korábban ki kellett volna lépnie a szabadelvű pártból, amivel azonban *Tabódy Antal* hozakodik elő, az tiszta szemforgatás. Ő a tősgyökeres szabadelvű, már a minőnek magát mondja, most lép ki azért, mert az egyházpolitikai javaslatok

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Szegény kis hadnagy!

— Egg asszonynak. —

Valamikor, nem is oly régen,
Őn volt a bálak csillaga,
Őnért hevült a garnizonnak
Legszebb legifjabb hadnagya.

Mikor feltűnt a déli korzón
— Fején csipkés bébé-kalap —
A vénnek, ifjak, mind csak önére
Bámultak egy-két perc alatt.

S bár a patikus, pap, tanító,
Akár a harcsa, hallgatott,
Szemükről látszott hogy irigylik
Azt a csinos kis hadnagyot.

Hát még mikor oltárhoz lépett
Őn és a kardos ideál,
Az is a templomban szorongott
Ki oda máskor soh'se jár.

Ott volt patikus, pap, tanító
Ezernyi bájos lányalak,
S egy három éves kis fiucska
Épen az új szószék alatt...

Mikor bevégeződött az aktus,
Az esketési szép beszéd,
A nép közt suttogás terjengett,
Mint a futó tűz, szerteszét.

Aki csak szólt, intett, nevetgélt,
Avagy diszkrétan hallgatott,
Szörnyen s a j n á l t a a szegény, de
Megennivaló hadnagyot.

Hrabovszky Lajos.

Forgácsok.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Talán mert rettenetesen untam magam, azért kezdtem kutatni abba a nagy, avult ládában, mely amióta csak birom az eszemet, ott állt az előszoba homályos zugában. Sárga papírok, tépett sarku ringy-rongy könyvek kerültek elő a láda obskurus mélyéből. Szórakozottan dobáltam az előtttem nőni kezdő halomhoz, amikor egy kézirat került a kezembe. Erdekelni kezdett és szinte akaratlan olvasni kezdtem. A kézirat fejére e szó volt írva: Forgácsok.

Leírom azt amit olvastam.

Az ég kékjét egy pár felhő tarkította, néha összekavarodtak és csodálatos alakok

formálódtak belőlök, néha meg szétfutottak, mintha korbáccsal kergették volna szét őket.

Az a finoman kavicsolt gyalogut, mely az országút poros csikjába torkollott, egy könnyű stílusban épített, elegáns kis villához vezetett. A terrazon kényelmes hintaszékben — a támlájára piros és fehér szegfűk voltak hímözve — édes arcú asszonyka himbálódzott. Fején széles karimájú kalap volt, álla alatt kék szalaggal átkötve, finom természetét meg előnyösen tüntette ki a reafeszülő fehér battiszt ruha.

Elkényeztetett kedvence volt gazdag szüleinek Berta, mert Bertának hívták. Szerető szülei tán az álmát is kilesték, csak hogy kedvezzenek neki s a kis leány ki is tudta használni a tulzott szeretetet. Épen tizenhat éves volt, mikor először bálba vitték, hát persze, hogy ő volt a bálkirálynő. Hanem még más is történt ezen a bálon. Egy ezer holdas meg egy ezerkétszáz holdas fiatalúr egyszerre belészeretett a szép Bertába. Élet-halálra kezdtek udvarolni mindketten és Berta — hiszen még csak tizenhat éves volt — egyiknek sem mutatott többet, mint a másiknak. Hanem a fiatal urak szíve már nagyon nekibokrosodott, nem lehetett másképp segíteni, mint verekedni.

Mai számunk 12 oldalra terjed.

kerülnek napirendre. Ertse a ki tudja. Hiszen sokkal szebb és emberileg érthetőbb lett volna, ha Tibád kerekén kimondotta volna, hogy azért megy ki, mert Apponyi gróf nem jön be. Még azt is kellett volna megmondania, hogy annak, hogy Apponyi gróffal egyetértés létre nem jöhetett, csak a nemes gróf maga az oka. *Bornemissza* Lajos, Péchy Tamás veje kilépett a pártból, mert ipja nélkül nem akar a pártban maradni. Ő egyébiránt majd eddig is igen fontos pártkérdésekben a párt ellen szavazott. *Tódor* már mint katolikus lelkész se fogja a javaslatokat megszavazhatni.

Ezeket kívül csak kevesen vannak: *Kammerer* képviselő néhány elvtársával pl. *Széchenyi* Tivadar gróf, *Pongrácz* Károly gróf és még egy-kettő, kik tisztán elvi álláspontból, mint az egyházpolitikai javaslatok ellenzői lépnek ki a pártból. Az egész dolgot különben *Atzél* Béla br. rendezti elég mulatságosan. Az ő inasa viszi meg *Podmaniczky* báró pártelnöknek naponként egy-egy kilépő képviselő levelét. Meglehet, hogy *Atzél* Béla br. úgy véli, hogy ezen operettszerű eljárásával, amidőn minden napra tartogat egy-egy pillulát az éhes nyilvánosság számára, nagy szolgálatot tesz a saját elvtársainak és azok elveinek.

Egyébiránt mindezen komédiák dacára egy bizonyos: Az, hogy az egyházpolitikai javaslatok, még annak számbavételével is, hogy a horvát képviselők e kérdésben nem szavaznak, a képviselőházban óriási többséget fognak nyerni.

BELFÖLD.

A képviselőházból.

Az országgyűlés második ülészakájának be-
rekesztése akkorra van ozélba véve, midőn a képviselőház igazságügyi bizottsága már be-
terjesztette a házasságjogi és az a n y s k ö n y v i törvényjavaslatokat felölelő jelentéseit. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok a második ülészak után nyomban megnyitandó harmadik ülészak legelején kerülnek a képviselőházban tárgyalás alá.

Meg is verekedtek, hanem olyan szerencsével dolgoztak, hogy egynek sem lett semmi baja. Erre persze csaptak nagy pezsgőzést, mi közben az ezerkét száz holdas akadozó nyelvel bevallotta az ő vetélytársának, hogy ő tévedett, ő nem szereti Bertát, ő csak egy kis hecsetet akart, szóval ez a bál úgy végződött Bertára, hogy az ezer holdas ur másnap felvette a smókingját és megkérte Bertát.

Es Berta, ez a tizenhatéves büszke lelkű leány, azt mondta:

Hozzámegek . . .

Pedig azt a másikat szerette meg, hanem már a fülébe jutott az az akadozó előadásu vallomás.

A kéthetes asszony, a szép Berta ott himbálódzott a terrazon. A bolondos szellő néha, néha neki feküdt a fehér batisztnak és reáfújta a szép test körvonalaira a lenge szövetet, néha meg pajkosan meglibbentette a szoknya fodrait.

Berta most hirtelen felállott. Arczán egy pillanatra valami győzelem féle kifejezés villant fel, hanem aztán letűnt, helyet adva annak a szigorúságnak, mely egész arcát előntötte. A kavicsos uton pedig valaki közeledett.

Valaki.

Hiszen szerette ő az urát, hiszen még csak kéthetes asszony volt, hiszen mindene

Képviselőválasztás.

A hódásági kerületben (*Leibsch* mandátumának megsemmisítése folytán) tegnap volt a képviselőválasztás. — Egész nap tartó szavazás után az eredményt dr. *Schneider* Károly választási elnök este fél 9 órakor hirdette ki, mely szerint a szabadelvűpárt jelöltje, *Rohonyi* Gyula, a nemzeti párt jelöltje, *Erdh* János ellenében 64 szót többséggel országgyűlési képviselőnek választatott.

Interpelláció.

Károlyi Gábor gróf, ki közel két hoig volt beteg, de most már jobban van, a legközelebbi képviselőházi ülések egyikében interpellációt akar intézni. Interpellációjának tárgya a k a s h. p a p o k prédikációiban foglalt „államellenes” izgatások.

Kilgazitott főrendiházi névjegyzék.

A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a főrendiház január hó 11-ikén tartott ülésében a *Kasán* elhalt *Forgách* Sándor gróf és a *Wiesbaden*ban elhalt id. *Dessewffy* Miklós gróf örökös jogu főrendi tagok nevének a főrendek jegyzékéből történt törölését és *Daruváry* Alajos, *Horthy* István, *Lechner* Agost, *Ludvigh* Gyula és *Szalavszky* Gyula elhossziglan ki-nevezett főrendiházi tagok neveinek a főrendek jegyzékébe pótlólag történt beiktatását — tudomásul vette.

A villam százada.

Arad, január 13.

Az őskor története szerint ismerünk k ő v a s - é s b r o n z - k o r s z a k o t: a jelen, hanyatló századról bátran el lehet mondani, hogy ez a v i l l a m - k o r s z a k a, mely szorosan a elválaszthatlanul hozzáfűződik *E d i s o n* hallhatatlan nevéhez.

Székes fővárosunkban rövid idő mulva felvillannak az utcákat és köztéreket beragyogó villamlámpák, a melyeknek létesítéseért a közlekedés erős tusát vívott az önédek felett örködő anyagi — egyéni — érdekek sokaságával, de a harc az előbbiek győzelmével végződött.

A *Teréz*-, *Erzsébet*- és *József*-*körut*on, valamint több utcán villamerőre berendezett közuti kocsi közlekednek, s tervbe van véve az is, hogy az ö s s z e s l ő v o n a t u p á l y á k villamerőre lesznek átalakítva.

Csak nem rég olvastuk az „Aradi

megvolt a mit csak kívánt és mégis ha maradt mézes hetes életében egy perc, csak egy pillanat is, mely szabad volt, nem tudott másra gondolni, mint — valakire.

Az ezerkét száz holdas valaki fellépett a terrasz lépcsőjére és megállott.

— Zavartam tán?

— Épen nem. Tessék feljebb jönni.

A férfi felsietett és megcsókolta Berta kezét. Az asszony úgy érezte, hogy ez a férfi megremegett, mikor megcsókolta; a férfi meg azt gondolta: ha nem tévedek, ez az asszony megreszketett a csókomtól. Azután leültek.

Az ezerkét száz holdas — mindenki *Tóma*-nak szólította, hát valószínűleg úgy hívták, — a mint belenézett Berta asszony setét szemibe, valami megbánás féle vett erőt rajta, kezdte sajnálni, hogy olyan könnyen lemondott erről a teremtről, a ki most épen úgy lehetne az ő aranyos felesége, mint a hogy *Bar Feri*, az ezerholdasé. Aztán valami ördögös gondolat támadt benne. Hátha még lehet az övé.

Tóma *Laczi* megfogta bajuszát, egyet pödört rajta és azt mondta:

— Sokat, nagyon sokat akarok mondan magának, Berta.

Berta mellén megfeszült a finom, fehér batiszt, a mint erősen lélegzett, hiszen tudta ő mit fog mondani *Tóma*, és azt akarta rá fe-

Közlönny hasábjain, hogy az aradi és csanádi egyesült vasut komolyan tervbe vette vasutjának villamos erőre történő berendezését, s már az „Aradi Közlönny” Január 7-iki száma jelszi azon örvedetes hirt, hogy az „Aradi Légszeszvilágítás Társulat” létesíteni akarja Aradnak villamos világítását.

Nem is gőz, hanem villam erővel meggyünk előre a haladás útján, nehogy mások megelőzzenek bennünket a gyors fejlődésben s nehogy ránk foghassák, hogy „Arad marad”, mert Arad csakugyan nem marad hanem halad, halad pedig szépen, úgy a kereskedelem, közgazdaság, ipar, miként a közoktatás tekintetében oly annyira, hogy az, aki 50 év óta nem látta városunkat, az ma nem ismerne rá a régi Arad ócska köntösből kivetkőzött, modern styllban szépülő és épülő Aradra.

Tagadhatlanul konstatalható minden téren a haladás; csak egyetlen oly intézménnyel találkoztunk, melynél a szerencsésen átélt három decenium óta haladás nem konstatalható.

Ez vajjon melyik intézmény lehet ez? Biz ez a lóerőre alkalmazott, közszólás szerint nevezett l ó v a s u t - t á r s a s á g.

Ez még ma is a 30 évvel ezelőtt alkotott szabályainak ósdi elveivel uralja a helyzetet. Ma is épen úgy, mint megalakulása perozében, minden halandót 10 krért szállít a vasúthoz, üljön az fel akár a Vörös ökörnél, akár a városháztéren, akár a sétány felső végénél. Ennek a megszirosodott társulatnak csak egyetlen zónája s egyetlen megálló, illetve felszálló állomása van, az első a Vörös ökörtől a vasuti indulóhöz, a második a Fehér kereszt vendéglő s a *Széchenyi* kávéház. Egyebet nem ismer.

Es vajjon ezen, a közérdekkel ellentétben álló és a viszonyokat figyelmen kívül hagyó ismerethiány előnyére, avagy hátrányára van-e a társulatnak?

Mi azon nézetben vagyunk, hogy biz ez nem előnyére, hanem nagyon is hátrányára van. Mert ha az államvasutak óriási személy forgalmát s az ebből eredő bevétel nagymértvű emelkedését a zónarendszerre lehet visszavezetni, úgy minden valószínűséget felülmuló bizonyossággal lehet következtetni, hogy a közuti vaspálya-társaság jövedelme is emelkednék — még pedig tetemesen —, ha nem

lelni: nem vagyok kíváncsi rá, hiszen a sértett leány még nem veszett ki az asszonyból. Hanem elkésett, mert *Tóma* máris belé kezdett.

— Egy bálon történt az egész. Hiszen emlékezhetik reá. Ott találkoztunk először és én megszerettem magát meg *Bar Feri* is. Nem is tudtunk megegyezni, hát egymásra löttünk. Nem találtunk. Tehetek én róla, hogy még mindig meg van az a rossz szokás, hogy a sikerült párbajok után pezsgőzni szoktak? Nos és mit tagadjam, én sokat találtam inni. Aztán meg mámoros fejjel bolondot tettem. Azt mondtam, hogy én nem szeretem magát, pedig nem volt igaz. En szerettem magát, még most is szeretem, s ha maga is úgy akarja én a legboldogabb ember vagyok.

Elhallgatott *Tóma*, talán feleletet várt, Berta meg szinte belekábult az elhangzott szavakba és egyik sem vette észre, hogy a terrasz alján áll már *Bar Feri*, a kéthetes férj. *Tóma* megint kezdett beszélni.

— Elválasztom az urától és enyém lesz. No, szóljon!

Es Berta keze után nyult, mit az óvatosan húzott hátra. Most már *Bar* is beleszólt:

— No hát felelj Berta? Léteod milyen izgatott *Tóma* ur?!

Mint a tetten kapottak felugrottak mindketten és összevillant hármuk tekintete. A

egyetlen, hanem több vonalszakaszra osztaná fel pályáját.

A társaság bármely tagja meggyőződhetett, hogy kocsijaik a Vörösökörtől a Fehérkeresztig majdnem üresen közlekednek mindennap, holott nézetünk szerint sokkal élénkebb lenne a közlekedés, ha a Vörös ökörtől a Szabadságtér-, vagy Fehér keresztig 5 kr-ért szállíthatnák a közönség. Továbbá a Fehér keresztől a sétány felső végeig, illetve a Buzatérig 3 kr. Innét a vasutig lehetne ismét 5 krajczárt venni egy felnőtt személy után; — gyermekek mindenütt a felnőttek díjának felét fizetnék.

Tegyen kísérletet csak egy hónapig vagy egy negyed évig, s meg fogja látni az érdekes társaság, hogy a díjmérséklés épúgy fogja növelni az utazók után befolyt jövedelmet, miként arról Budapesten és Szegeden már régóta meggyőződve vannak.

Megálló, illetve felszállóhely pedig nyilvános oszlopok felállításával állapíttassék meg, mert az a mindszüntelen való megállapodás nemcsak bosszantó, de kártokozó a lovakban is.

Legyen felszálló hely a Szabadságtér déli részén, a Fehérkeresztnél, a városháztéren, a buzatéren s a ligetnél. Ha ezek publikálva, illetőleg oszlopokon megjelölve lesznek, meg lesz könnyítve a közönség kényelme és rendszerebbé válik a közlekedés is.

Mi azonban — ha már benne vagyunk a jó tanács osztogatásában — még merészebb tervezetet is bátorkodunk megpendíteni ugy a társaság, miként a közönség érdekében.

Ugyanis azon eszmét vetjük fel, hogy nem látná-e a t. közuti társaság elérkezettnek az időt arra, hogy vasuti pályáját kibővítsé?

Mi azon nézetben vagyunk, hogy a Tököl-térről a Hárs-tér, Kápolna- és Batthiányi-utczákon át, a Ferdinánd utczán a Ferenoz-tér érintésével ki a Karolina-utczán a buza-térre vezető vonal nagyon is érdekében állna ugy a társaság, valamint a közönségnek.

A kereskedés és közlekedés az itt érintett terek és utczák környezetén újabb időben szintén lendületnek indult, és az emelkedést és élénkséget csak fokozná az, ha városunk eme részét is átszelné a lovasuti közlekedés, melynek hivatás volna első sorban az ipart,

asszony maga előtt látta a két férfit, kik közül az egyikhez a szerelem, másikhoz a becsület fűzte. Toma a helyzet urát, a férjet méregtelmes tekintetével, Bar meg a vetélytársát nézte végig. Bar elunta a hallgatást.

— Berta, ha akarnám ezt az embert — és Tómará mutatott — ki dobathatnám és vége volna a komédiának, hanem más tesztek. Mond ki te a szót, mely dönt valamelyikünk felett, a kinek nyujtod kezedet, azt követed. Válassz!

Berta maga elé kapott, mintha tüzkarikák ugráltak volna szeme előtt. Iszonyu küzdelem támadt lelkében. Melyiket válassza. Ezt szereti, az isten s a világ előtt férje, kinek megesküdt. Mit csináljon.

Egyszerre mintha fényes sugár hatolt volna be homályos, zavaros tépelődésében és eldöntötte a küzdelmet. Felkapta leszegedett fejét, szemében valami megmagyarázhatatlan fény csillant meg, egy lépést tett előre és odanyujtá kezét.

A sárga kézirat sarka itt hiányzott. Valami átkozott egér lerágta. En meg lehajtottam fejem a két tenyerembe és gondolkodtam:

— Vajon Tóma-e, vagy Bar?

KOSZTKA MIHÁLY.

kereskedelmet és közforgalmat előmozdítani élnékíteni.

Magától értetődik, hogy ezen utvonalon is több vonalszakaszra és mérsékelt menetjegyek alkalmazására lenne felosztandó.

De meg vagyunk arról is győződve, hogy mit sem veszítene az igen tisztelt társaság, ha meglevő lóvonatját csakugyan átalakítaná villamos erőre, mivel az a mostani pálya üzemben tartásánál többbe nem kerülne.

Felvetettük az eszmét csupán azért, hogy csekély erőnktől telhetőleg igyekezzünk előmozdítani ugy városunk fejlődésének kedvező processusát valamint szolgálatára legyünk a közönség érdekeinek.

Tudjuk ugyan, hogy a lapok útján felszínre került életre való eszmék és korszerű indítványok ritkán nyernek testet s nem igen szoknak arra az irányadó férfiak hederíteni; de mi megtettük köleleségünket s a többit azokra bizzuk, a kiknek érdekei érintve vannak. (r.)

A purosok.

— Politikai levél. —

A „Pesti Napló“ Kubinyi György országgyűlési képviselőt is azok között említette fel, a kik dezertálnak a szabadelvű pártból. Kubinyi azonban alaposan megfelel a jezsuita lapnak a P. Hirlephoz beküldött alábbi érdekes levelében:

A „Pesti Napló“ mai számában egy cikket közöl a „purosok“ ok mult évi tanácskozássairól, melyben az én nevemet is az egész névjegyzékkel egyforma elbánásban részesíti, a mi ellen tiltakozom.

Nem vonom kétségbe, hogy a purosok vettek e külön tanácskozásokban b. Atzél Bélánál részt, mert én ily értekezleteken nem voltam. De tény az, hogy b. Atzél a szabadelvű kör helyiségében többed magammal az ugynevezett miniszteri szobába hívott s ott nekünk elmondta, hogy a szabadelvű párt legtöbb tagja már hozzájárult azon motióhoz melynek fő pontozata az:

„A Wekerle-kormányt mindenben támogatni, a pártban az ellene szövetkező illetéktelen befolyásokat s különösen a klikk-uralmat kiküszöbölni.“

Természetes, hogy ehhez örömet hozzájárultam.

Pár nappal azután Latineovics Ernő képviselő a kör akkori igazgatója felolvasta a már ismert nyilatkozatot; melyet én elveimmel megegyezőnek s így magaménak vallottam s melynek aláírását én személyemre nézve ma is kötelezőnek ismerem el, s ma is arra töreksem, hogy a klikk-uralom pártunkban feül ne kerekedjék s a Wekerle-kormány politikai programját „tűskön-bokron“ át (az volt akkor a jelszó) támogassam.

Ha ily ígéretet s nyilatkozatot tettem azt köteles vagyok meg is tartani, s e kötelezettség alól csak egy kibúvó van: annak az állásnak elhagyása, melyben az ígéret tétetett. Nem elég arra a színváltozás, a pártból való kilépés, hogy az aláírt nyilatkozat semmis legyen mert, ha egy falusi bírónak, egy káplánnak adott valaki ígéretet a választások alkalmával, az már szentírás, lovagias ügy stb. En ma is „puros“ vagyok és maradok a szó etikai értelmében, követem és támogatom a Wekerle-kormányt akkor is, ha kellemetlenséggel jár s illetéktelen befolyást és klikk-uralmat nem tűrok. Ezt az álláspontomat „puros“-társaim eléggé ismerhetik.

Egyik puros-vacsoránkon ugyanis Tibád Antal felszólalván, a társaság beszédét azzal vezette be, hogy „halljuk az elnököt?“ En felkelvén, élesen tiltakoztam az ellen, hogy itt elnök legyen s hogy mi, klikket akarván kiküszöbölni, új klikket szervezzünk. Szavaimat hathatósan támogatta Besse nyey Ferencz barátom is. Ez a jelenet, ugylátszik, véget vetett a purosok „párttördekének.“

Azóta életjeit nem vettem észre tőlük, meglehet azért, mert állásfoglalásra nem volt szükség. En nem észleltem pártunkban se klikk-uralmat, se illetéktelen befolyást. Egy

dolgot rosszaltam: azt, hogy a közigazgatási bírósági javaslat előadójanak Latkóczy helyett nem Tibádot választották. De ez nem a pártban történt.

Mindezek után ki kell jelentenem, hogy a „Pesti Napló“ a „puros“-okra tett megjegyzései s azokra fűzött kombinációi helytelenek. En továbbra is „puros“ maradok; engem a nyilatkozat köt. Wekerlet támogatom s ki ezt nem teszi, nem volt az puros azelőtt sem.

Budapest, 1894. jan. 12.

KUBINYI GYÖRGY.

Egyházpolitikai mozgalmak.

A katolikus nagygyűlés.

Az e hó 16-án Budapesten tartandó országos katolikus nagygyűlés programja a következő:

16-án reggel 10 órakor ünnepélyes istentisztelet, — Veni Sancte, — az egyetemi templomban.

Az ülés d. u. 4 órakor fog megnyitani a Vigadó termében.

A hercegprimás-bibornok háromnegyed 4 órakor fogadtatik az előkészítő bizottság tagjai által a lépcső alján és felkísértetik váró termeibe.

Az emelvényen az elnökségen kívül a püspökök és azok foglalnak helyet, kik oda szóló belépti-jegyet, illetőleg ülőhelyet bírnak. Továbbá az előadók.

A teremben és a lépcsőkön a szent-Imre-egylet tagjai szolgálnak utmutatással és felkérnek, hogy a Kath. Körben jelvényeket szerezzenek.

A karzat és a páholyok a nőknek vannak fentartva és csak női jegyek felmutatása mellett lehet oda belépni.

A lapok képviselőinek 2 asztalka és ülőhelyek tartatnak fenn.

Szólni csak szószékről lehet és szó csak azokat illeti meg, kik erre előkileg felhivatnak.

A kath. nagygyűlés végét éri 17-én az egyetemi templomban délelőtt 10 órakor tartandó hálaadó istentisztelettel és szent beszéddel.

Rímely Károly beszteczebányai püspök a pástorlevél szétküldése alkalmából szintén irt egy rövid kísérőlevelet papságához. A főpap élesen kikel a szabadelvűség ellen, mely végromlással fenyegeti az államot. Felszólítja papságát, hogy a hit ellenségeivel szemben állhatatosan küzdjön.

Az egyházpolitikai viták kezdik az a szszonyokat is érdekelni. A „Magyar Állam“ Markoviczai N. B. R. aláírással ugynevezett „szép szélű“ sorokat közöl, melyekben a cikkíró nő az emancipációnak tulajdonit minden bajt s védelemre szólítja fel a nőket. A „szép szélű“ sorok a következő felhívással végződnek:

„Tisztelt polgártársnők!

Ne engedjük, hogy a polgári házasság törvénynyé legyen, mert mi nők fogjuk azt legjobban megsínyleni és megsíratni. Sorakozunk — városokban, falukban tartunk összejövetelt — gyűjtünk aláírásokat, írjunk petíciókat az országgyűlési képviselőinkhez és kérjük őket fel, hogy a polgári házasság ellen szavazzanak.

Küzdjünk az igazságért!“

Városatyákról — városatyáknak.

— Mindenki elolvashatja. —

Száznegyvenegy atya van Arad városának. Ennyi épen elég még egy olyan nagy testü gyerekek is, mint amilyen mi vagyunk.

De meg is látszik a nevelésén. Ugy ki vagyunk öltöztetve, mint egy kis princz, s úgy ragyogunk, mint a kristály, kivált ha a

nap süt, meg ha az utozák ki vannak serpeve.

Igaz, hogy a külvárosaink egy kissé ókoriak, de hát azok a gyerekeknek csak végtagjai, s a papa, pardon papák, csak nem vigyázhatnak arra is, hogy kilyukadt-e már az új cipő, melyet nemrég vettek, meg hogy mocskos-e a kezünk, melyet az imént mosattak meg a dadával.

Szóval a város atyái eléggé őrzik egyetlen gyermeküket.

S hálátlanság volna ezt meg nem köszönni nekik.

Sőt a hála azt kívánja, hogy bár kissé indiskrétiót, eláruljuk a gondos nevelők közelebbi családi ügyeit is.

A 141 városlátja között van:

róm. katolikus	86
gör. kel. szerb	2
gör. kel. román	5
ágostai hitv.	8
izraelita	40

Osszesen 141

Tehát ebben nem hibáztunk. Lássuk hát most, mivel keresik azok a gondos atyák a kenyeret a hálátlán gyermek számára?

Van közöttük:	
országgyűlési képviselő	3
ügyvéd	29
orvos	6
gyáros és iparos	30
háztulajdonos	17
birtokos	6
tisztviselő	17
kereskedő	23
pap	2
püspök	1
bíró	2
fényképész	1
kir. közjegyző	2
gyógyszerész	3
tanár	3

A városlátja Nesztora Andrány, Károly, mint legidősebb — szerelmi ajtónálója pedig Barth Lajos, mint legfiatalabb.

Et nunc venio ad fortissimum! A városlátja közül 131-et hajtott rabigába Hymen, míg nőtelen közöttük csak tíz van.

Csacskaság ugyan tőlünk elárulni, hogy ezek: A t z é i Péter, J á n o s s y Dömjén dr. (hivatalból) M ü l l e r Gyula, B a r t h Lajos, ifj. N e u m a n n Adolf, R i n g Géza, R o s e n b e r g Miksa dr., S z e c h e y Mátás, S p i t z e r Ignác, és T e d e s c h i Viktor.

De ezzel csak tudomásul akartuk adni mindenkinek, hogy ezek az urak garcon ember létükre, — a t y á k. Atyái egytől-egyig az ő féltve őrzött gyermeküknek — A r a d városlátja.

A kit mindenki ismer.

— Apponyi fura esete. —

Vannak emberek, a kiket mindenki ismer. Nem csak látásból, vagy személyesen, hanem tudják minden erényét, minden hibáját. Hol született, mikor született, mit csinált azóta, mit eszik s mi a kedvenc nótája.

A p p o n y i Albert minden szerénységgel nélkül elmondhatja magáról, hogy ő már megmászta a hírnevességnek ezt a Csiborasszóját. Nem tudom, elmondta-e már csakugyan, de hogy elgondolta, az bizonyos.

Annál nagyobb zavarba hozhatta aztán az az eset, aminek csak pompás helyzet kemikuma tudta megvitasztalni.

Pár év előtt történt, hogy Pozsonyból Budapestre jövet, találkozott a kupéban egy ösmérő, öreg erdélyi mágnással.

A bátya nagy gaudiummal ölelte meg a rég nem látott ismerőst.

— Szervusz öcsém! Ugy-e te vagy az Albert?

— En, bátyám, egészen!

— No ez derék! Szervusz! Hogy vagy?

Ejnye, be megnőttél, a mióta nem láttalak!

És Apponyi ekkor is szerény maradt:

— Bizony bátyám! Egy fejfel nagyobb vagyok, mint a többi!

— Hát aztán, — kérdezte tovább a vén sas — hová indulsz?

— Megyek Budapestre.

— Hja persze! A vadászatok, ugy-e?

— Nem a! . . .

— Hát talán szép lányok? A jurista bára készülődöl?

— Nem a! . . .

— Nő hát csak nem a kaszinó kedvéért még Pestre!? Tán csak nem vagy kártvas?

— Dehogy bátyám! Hanem holnapután megnyílik az országgyűlés!

Az öreg kuruczok először az egyik, aztán a másik nagy bozontos szemöldöke szaladt föl a homloka közepéig. Aztán a szemei táglultak ki s végre leejtette az állát. Így hozzákészülődve aztán, a csodálkozást majdnem a hihetelenségig fokozva, tamáskodó hangon kérdé:

— Hát — képviselő vagy?! . . .

... Hogy is van csak az a fura francia szó:

Tableau!

BIJOU.

KÜLFÖLD.

Válságos helyzet Dél-Olaszországban.

A forrongás Dél-Olaszországban mind nagyobb mérvet ölt. A kormány nem ismeri félre a helyzetet és nagyszabású intézkedésekhez nyul a lázadás leküzdése végett.

Az „Illustration Francaise“ című párisi képes lap szerkesztője C a h n és rajzolója S t a r a c e Palermóba érkeztek a végből, hogy a szicíliai zavargásokról hangulatképeket készítsenek. M o r r a tábornok, a sziget katonai parancsnoka, megtiltotta partraszállásukat. C a h n azelőtt francia katonatiszt és Boulanger tábornok szárnysegéde volt.

G u i f r i d a Félixet, a letartóztatott szocialista képviselőt többszörös kihallgatásnak vetették alá. Valószínűleg osztálygyűlöletre és lázadásra való felbujtás és az állam belső és külső biztonsága elleni összeesküvés miatt helyezik vád alá. A „fasci dei lavoratori“ központi bizottsága többi tagjait csak az első két kíménél vádolják. A szicíliai mozgalom során letartóztatott összes egyéneket hír szerint átvieszik Palermóba. A „fasci“ főtelepein eddigelé 1980 puskát és 420 revolvert foglaltak le.

Anarkisták Berlinben.

Az anarkisták jan. 18-án, az udvari ünnepély idején, nagy tüntetésre készülnek. Az összes munkanélküliek gyűlését tervezik. Az intéző bizottságnak a „Socialist“ban kiadott felhívása kvalifikálhatatlan módon támadja meg a vagyonos osztályt, a munkások kizsákmányolóját.

Szocialisták izgatása a hadseregben.

Bécsből jelentik: A szociáldemokraták izgatása a katonaság körében mind rudesebb hullámokat ver. Prágában, Pilsenben, Rudweisban és más cseh városokban, tegnap pedig Brünnben is a kaszányák közelében anarkista szellemű rópiratókat találtak, a melyben felhívják a katonákat, hogy csatlakozzanak a szociáldemokratákhoz.

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 óraker 779.6 milliméter. délután 2 óraker 778.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óraker C° — 7.1, délután 2 óraker C° — 8.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 óraker EK. 4, délután 2 óraker DK. 5. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Estély a jégpályán.

— Leleplezés. —

Nincs ma Aradon érdekesebb és aktualisabb leleplezni való alak, mint T e d e s c h i Vici, a jégdirektor.

Nos hát őt fogom leleplezni, mert neki már megint terveik vannak. Még pedig kicsoda tervei?!

Nem elégszik meg azzal, hogy két nap egymásután katonazenekarral viszi jégre a publikumot, hanem már ismét kedves meglepetésben

akarja részesíteni Halifax aradi hibeinek szép és lelkes táborát, azért mondom, hogy szép táborát, mert hiszen ő csak a szép nemért tud és szokott lelkesedni.

Diszkréziót ígertem neki az interjívólásom alkalmával, azért hát nem mondhatok el tényeket, hanem csak víziókat.

Péntek délután 5 óra van. A korcsolyázó egyesület városligeti jégpályáján ezer lámpion és nagy fazekakban égő szurok lángja terjeszt — ha nem is egészen nappali — de mindenesetre jelentékeny mennyiségű világosságot. Lenn, a pályán Arad szép asszonyai, leányai siklanak tova, a mint felharsan a háziszred zenekarának kedvre derítő hangja. Itt-ott párok gyűrnek a jeget, suttogásuk alig hangosabb a jég recsegésénél. A mint a suttogásból el lehet lesni, nincsenek meglepedve, mert soknak találják a közönséget, de főleg a — v i l á g o s s á g o t.

Péntek este 6 óra van. A közönség egyre gyarapodik. A réztrombitákba befagy a szusz, de kienged ismét attól az aranyos jó kedvtől, amely a jégpályán minden megvilágított és homályba burkolt vonalán egyedüli és kizárólagos szignaturája a helyzetnek. Egy-egy ügyesebb pár biztosan keringőzik, a jégtükör kezd konkurrálni a parkettel.

Péntek este 7 óra van. A zenekar katonai pontossággal gyűjt rá egy visszavonhatatlanul legutolsó indulóra s azután indulófélben egy m. kir. — v e r g o n i á r a. A lámpionok gyertyái leégve pislognak még egyot-egyot, a fazekakból már kilobban az utolsó lángugár is, a világosság sötétséggé redukálódik s csak annyi marad meg belőle, a mennyit egy néme-lyik korcsolyázó pár korábban éhajtott volna s a mennyi elég arra, hogy a mamák és férjek védőszárnyai alatt teljes biztonságban hazalehessen vonulni.

Ezek az én vízióim, a melyek valóra válnak, ha senki sem fogja megmondani T e d e s c h i Vici-ék, hogy az ő legtökéletesebb készülődéseit lelepleztem.

Ha nem mondják meg, találkozzunk pénteken este a — jégen.

HALIFAX.

„Műkedvelők lapja.“

— Komoly. —

Terjed az újság gombamódra. Alig temetjük el az egyiket, már is felüti a fejét egy másik. Nagyon természetes, csak azon esetben, ha van feje.

Mert az előttünk fekvő „Műkedvelők Lapja“-nak nincs a szerkesztésért nem felelős senki, egyes számának ára nincsen meghatározva, de a meg nem nevezett kiadótulajdonosok mindenesetre többet kérnek érte, mint amennyit ér.

Előfizetni nem lehet rá, csak felülfizetni.

Ezzel aztán elmondtunk sok mindent. . . .

Roppant kedélyes egyújság ez a „Műkedvelők Lapja“; megjelönik, amikor éppen jól esik neki, s ahányszor megbukik, annyiszor támad fel.

Hogy pedig tisztában legyünk a dologgal el kell árulnom lapunk kollegájának történetét.

Az aradi izraelita-nőegyesület tegnap este fényesen sikerült bálát rendezett, s a megjelentek szórakoztatására jelent meg ez a meghatározatlan karakterű újság, melyet G ö r e Gábor bíró uram is megtapasztalhat, ha veszi magának a fáradságot, s ellátogatíffj. Klein Mór, avagy Révész Nándor könyvkereskedésébe, hol a tavaly megjelent példány (és nem több példány) kapható.

Az újság első oldalát közéletünk szereplője, s a társadalom ismert alakjainak mondásai töltik be. Természetes, hogy minden mondat csak paradoxia, illetőleg — hogy magyarul fejtszem ki magamat — f a l s.

S a l a c z, Gyula, polgármester imitált mondása ez:

— „Ha tőlem függne, Aradon senki sem szorulina jótéteményre!“

Dálnoki Nagy Lajos, megyénk aranytollú főjegyzőjének drámáiról sikereiből kovácsolt össze egy szójátékot az ismeretlen szerkesztő:

— „Előbb megírtam a „H a r a g“-ot s aztán a „H á z a s s á g o t“, pedig az életben a h a r a g a házasság után következik.

Természetes dolog, hogy nem hagyják békében a lóvasut igazgatóját, T e n n e r Lajost sem. Iratnak vele egy kis szellemességet ilyenformán:

— „Geschwindigkeit ist keine Zauberei!“

A legjobb azonban Barth Lajos szellemi szabásunk mondása, ki a legkarakterisztikusabb módon utánozva:

— „Jelszavam ez: A „hasznosat a kelle-messel“, vagy a mint mi latinok mondani szoktuk: „Vae tibi zidenti, quia post multi seculi hosili muli“; ami angolul annyit tesz: „My Horse is my gsaftl“, egyszóval: Le styi c'est l'homme.“

A szellemes mondások után anekdoták, majd személyeskedések következnek. Ezek között igen sikerült ez:

— Szende Tivadar dr. az izraelita nőgyelet kiérdemült első szerelmese; haladott korára való tekintettel nyugdíjaztatását kérte. A jótékony nőgyelet kérelmét nem teljesítette, hanem folya-modót értesítette, hogy ezentul csak a pa i szerepekre fogja alkalmazni. Szende dr. most szorgal-masan gyakorolja magát új szerepkörében.

Még az utolsó oldal hirdetéseiről is érzik a francia-chippre illata.

A speciális ujság megjelenésével egyidejűleg meg is szűnt lenni a nőgyelet számára, mert az utolsó példányig — elfogyott.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 14. —

Változás nem várható.

Az akadémia jubilál.

— Egy ünnepélyről. —

Nem a budapesti tudományos Akademiáról van szó, mely rettenetes komoly képpel szokta kiadni a Teleki- és Karácsonyi-díjat az elő nem adható daraboknak, s koszorút tesz a familia fejére, — csak Arad városának egy szerény intézetéről, mely már nyolcz esztendeje él és virágzik, s pótolja mesze földön a szakszerű tanintézet hiányát.

Azok között a sárgára meszelt falak között nem osztogatnak babérokat, s aranyakat — ha ugyan valamely jobb önképzőkori munka rá nem szolgál egy Napoleonra — hanem igenis adnak jó nevelést a növendékeknek, oltanak beléjük tudást és műveltséget, s nevelnek belőlük igazi jó hazafiakat.

(No az igaz, hogy néha-néha az osztogató Kánaánja gonosz számot is terem a bizonyítvány fehér lapján, hanem hát ez csak — kivétel!)

Jövő vasárnap jubilál az akadémia, az aradvárosi kereskedelmi akadémia.

Megünnepeli nyolcz éves fennállását, a nyilvánosság előtt, melynek mindenkor szolgálatában állott.

Ma már azok, kiket ezeltől nyolcz évvel kibocsátott szárnyai alól, egytől-egyig törekvő, hasznos tagjai a társadalomnak, s ezek az emberek mindenestre hálával gondolnak vissza az intézetre, annak vezetőire, kik megtanították őket az élet küzdelmeivel szembeállhatni.

Ezek az emberek gondolatban bizonynyal jelen lesznek a vasárnapi ünnepélyen, mely délelőtt 10 órakor veszi kezdetét.

Az intézet jelenlegi növendékei szavaltok, zeneszámokból igen érdekes műsort állítottak össze, s remélhető, hogy a nagy közönség — mely mindenkor figyelemmel kísérte az intézet ténykedését — meg fogja töltetni zsufolásig az emeleti nagytermet.

A szökés egyedül.

— Furfangos történetke. —

A szökés idáig csak párosan volt édes. Vannak esetek azonban, amikor egyedül se megvetendő.

Ilyen forma dolog történt meg Arad egy ismert, immár alaposan nekideresedett és a „köch“-ök iránt nagy vonzalommal viseltető alakjával.

A kérdéses kedélyes, kedves ur esete, szenttanuk elbeszélése szerint, a következő:

Színhely: Egyik vendéglő étterme.

Idő: Jőval éjfél után.

Hangulat: Erősen farsangi.

Személyek: ?

A teremben kékes füstök és gőzök kavarognak. A szétváltó, majd összecsapó gomolyagok közül időnkint kiválik Albert Péter mélabus alakja, a mint a pucss és mellette egy-egy poczagos Törley aranyos dugóját csalogatja ki hangtalanul, szakavatott kézzel.

A terem háttérében, a hosszú asztal legvégén, egy palaczkokból épült torlasz mögött, gözölő fekete kávék, kikent kaviáros tányérok, feldúlt olajos flaskók és habzó pezsgős páharak között egy jól táplált gömbölyű ur ül. Igen jól érzi magát. Fogai között egy monogrammos Eszterházi-szipkát szorongat, abból időnkint edeseket szípakol, aztán mosolyog, rikkant egyet s két-két klarinétos zöldre vált ábrázattal fujja fülszóba a nagyváradi (Gross-Wardein) indulót, amely van olyan jó nóta, mint a Mascagni intermezzója, csak nem olyan híres.

A gömbölyű ur hirtelen eikomolyodik, Nagy ügyességgel néhány csepp piros bort tölt a pezsgős pohara — mellé, int a cigánynak a bekövetkező csendben egy ékes dikcióit mond, a peloponezusi háboru eseményeiből kiindulva, Kneipp Mór vegyeskereskedő és fűrdöntézet tulajdonosra, valamint a társaság többi tagjaira, akik utcnque épp egy — nin csenek ott, mint a derék Kneipp páter.

A gömbölyű ur azért koczint. Koczint a gyertyatartóval, a sőtartóval, az olajos flaskával, akik mind igen barátságosan fogadják üdvözlését, sőt a gömbölyű ur egy halja, hogy egymáshoz is verődnek és éltetik egymást.

A gömbölyű urnak ekkor furfangos eszméje támad.

Mosolygott, hamiskásan dörmögi magában: — Az idő már későre jár! — A csimborák nagyon be vannak állítva Eppen ideje lesz én szököm!

Aztán titokban, sunyi módon int a pinczérnek, aki éles elméjével legott elérte, miről van szó és óvatosan kicsempézi a gömbölyű ur kabátját és kalapját a — folyosóra.

Aztán fölkel a gömbölyű ur is. Fűtyörészve, vigan indul utnak, hogy a csimborák — akik rég eimentek, — mit se vegyenek észre.

Künn, a folyosón pedig gyorsan magára ölti a kabátját, fejébe nyomja a kalapot és prófétai lépésekkel indul meg.

És az utcán, a nyirkos aszfalton, a dermesztő fagyban jóízűen kezd kacagni, miközben boldogan dörmögi:

— No, ezek ugyan nagyot fognak nézni, ha észreveszik, hogy — megszóktém.

És a gömbölyű urnak csakugyan sikerült megszóknie — önmagától.

Idáig az eset.

Lehet, hogy nem is igaz. Csupán a kávéházi kaláberezők beszélnek.

De mégis föntartás nélkül adtuk közre.

TENA.

Január 27.

— A polgári jótékony nőgyelet estélye. —

A polgári jótékony nőgyelet egy estére, január 27-én a „F e h é r K e r e s z t“ száloda nagytermébe hívja meg Arad közönségének színe-javát.

Sokféle szempontból kívánatos és fontos a nőgyelet estélyének sikere, nem pusztá jótékonyági művelétekből, hiszen a hangverseny műsora már magában úgy van összealkotva, hogy okvetlen vonzania kell, de főképp társadalmi okból, mert a közönségnek külön élő több osztálya, melynek mindegyikében egyaránt ki van fejlődve mindaz, ami a művelt emberben nemes és jó, a jótékony-ság terén találkozik össze és szórakozik együtt.

A jótékonyági estélyen kezet fognak, megismerkednek és összebarátkoznak azok is, akik máskülönbően házon kívül nem keresnek, de ha keresnének sem igen találhatnak vidéki városban a színházon kívül egyéb, nemesebb szórakozást. — Egy ilyen estély fölér egy kis társadalmi mozgalommal, mely nemcsak a szegények ügyét lendíti fel, de esetleg új elemekkel fölfrissíti a folyton egy körben élő társaságokat.

A műsor szinte ingerlően szórakoztató. Aki január 27-én közreműködik a polgári jótékony nőgyelet estélyén, egytől-egyig a jótékony-ságnak áldoz.

A rendezőség szakított a chablonnal, mely az idegen színpadok rendezésén valamelyik hírnévre vergődött tagját szerepelteti bizonytalan nagy kiadások és bizonytalan sikerek kockázatásával.

Más az, ha abban gyönyörködünk, a mi a mienk, a falaink között nevelkedett, tehát ismerős és mégis ismeretlen szereplők hangja kedvesebben cseng füleinkbe s a megnyilatkozó rejtett tehetségeknek a földiek boldog lelkesedésével tapsolunk.

A rendezőség élén özvegy Purgly Jánosné, Koricsánszky Berta és dr. Avarffy Imréné urnők állnak, kik nemes buzgalommal és ritka tapintattal felelnek meg sok fáradsággal járó szép feladatuknak.

A műsort, mely még nem teljes, a kiszivárgott hírekből, tudósítónk így állítja össze:

1. Janky nővérek (Janky szegedi tábornok leányai) zongora játék négy kézre.

2. Budits Mátyás, a kiváló tehetségű hegedűművész játéka, a kit szülővárosának közönsége ezuttal először fog hallani.

3. Sextet. Czimbalmom és vónos hangszerekkel.

Az előadók névsorát legközelebb közöljük.

4. R. Réthy Laura az aradi színház énekművésznője opera áriát énekel.

5. Koncert jelenet a „Madarász“ operetéből (Egyik legkedvesebb fejezete lesz az idei farsangi mulatságok krónikájának. A koncert szereplőinek névsorát legközelebb szintén közöljük.)

Lesz még egyéb érdekes pontja is az estélynek. A szereplők esténként fölváltva özvegy Purgly Jánosné és dr. Avarffy Imréné urnők szalonjában tartják a próbákat.

HIREK.

Január 14. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Jézus sz. n. — Protestáns naptár: Jézus sz. n. — Görög-keleti naptár (január 2.): Szilveszter. — A nap két 7 óra 26 perczkor, nyugszik 4 óra 21 perczkor.

Január 15. Hétfő. Róm. kath. naptár: Pál remete. — Protestáns naptár: Pál remete. — Görög-keleti naptár (január 3.): Malakiás. — A nap két 7 óra 26 perczkor, nyugszik 4 óra 22 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szordán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

Január 14. Az aradi és csanádi egyesült vasutak rendkívüli közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

Január 21. Az aradi hadastyán-egylet jubileuma.

Február 2. Az aradi közuti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

— A hivatalos lapból. A király Serényi György, a budapesti lipótmezei országos tébolydánál alkalmazott kapusnak, ezen minőségben teljesített sok évi hű szolgálatai elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Aradváros villamvilágítása. Aradváros tanácsának tegnapi ülésében Parecz István gazdasági tanácsos bejelentette, hogy a légszuszvilágítási társulat és a Ganz-gyár, mint alkalmi szövetkezet konkrét ajánlatot terjesztett be a város villamos világítása tárgyában. A tanács az ajánlat részletes tárgyalására Parecz István elnöklete alatt Boros Beni, Hegedüs László, Sartil Domokos, Virágh Lajos, Pekár Károly, Nesnera Aladár, Fényes Dezső, Stauber József és Széchy Akos tagokból álló bizottságot küldte ki oly utasítással, hogy jelentését már a februári közgyűlésre készítse el. A bizottsági tárgyalásokra Weidenfeld István dr. társulati jogtanácsos és a Ganz-gyár műszaki képviselője is meglesznek hiva. A bizottság első ülését csütörtökön délután 4 órakor fogja megtartani.

— Kítüntetett urnők. Erzsébet királyné Ő Felsege, mint a magyar szent korona országai vörös-kereszt-egyletének legfőbb véd-

asszonya, ezen egyfel körül szerzett kiváló érdemeik elismerésül több egyleti tagnak legmagasabb sajtókezű aláírásával ellátott díszokmányokat méltóztatott adományozni. A kitüntetett hölgyek között találjuk gróf Károlyi Tiborné, Walder Gyuláné szül. Steinitzer Berta, Zombori Rónay Cecília és Hervay Kővér Paulina urnókat is.

— **Újévi üdvözlések.** Metianu János aradi gör. keleti püspököt a gör. keletiek új éve alkalmából tegnap közéletünk kitűnőségei közül számosan üdvözölték. Testileg tisztelgett az egyházfőnél P. a. p. Ignác püspöki titkár vezetésével a román szentszék is.

— **Vasúti közgyűlés.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága ma, vasárnap d. e. 11-órakor tartja meg rendkívüli közgyűlését, melyen több igen fontos ügy kerül elintézés alá.

— **Gyógyuló beteg.** Özv. Fábián Gáborné urnő, Fábián László főispán édes anyja, már hosszabb idő óta súlyos beteg. Környezete aggódva leste a betegség lefolyását. Tegnap — mint őszinte örömmel értesülünk — a beteg állapotában határozott javulás állott be úgy, hogy most már túl van minden veszélyen.

— **Az aradi Üzletvezetőség feloszlata.** A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének feloszlatairól képtelen hírt bocsájtott szólnak a Pesti Napló. Nem kevesebb van a hírből, melyet egy helyi lap is ollóhegyre vett, mint az, hogy Aradon nem lesz üzletvezetőség, hanem helyette majd Szombathelyen szerveznek egyet. Szerencsére a hír nem jegyzi meg, hogy az aradi vonalakat is Szombathelyről fogják igazgatni s hogy Aradról még az állomásfőnökséget is a Pesti Napló redakciójába helyezik át, mert még akadna ember, aki a januárban röpködő kaoszt komolyan venné.

— **Szegedi hangversenyzők Aradon.** A vidéki városok Szegedtől idáig a szabályrendeleteinek egy-egy másolatát kérték kölcsön. Arad, az eleven testvér-város azonban tovább megy. Egyenesen két szép lányát hozza el hangversenyezői. Az aradi nőegylet tart e hó 27-én a „Fehér Kereszt” dísztermében hangversenyt, melyen Jankó Lajos huszárgenerális két szép lánya, Jankó Klára és Jankó Margit kisasszonyok is részt tagnak venni, természetesen hamisítatlan szegedi magyar daloknak zongorán való művészi előadásával.

— **Besze János siremlékére** a tegnapi postával a következő adományokat vettük Borossebesről:

Bihariné	1 frt.
Ormi Mór dr.	1 frt.
	összesen 2 frt.

Az adományt átküldöttük Réthy Viktor urnak, mint a Besze János siremlék-bizottság pénztárosának.

— **Zene a jégen.** Tegnap délelőtt az aradi korcsolyázó egyesületjégpályáján katonazene mellett pezsgő élet uralkodott. A pavillonból elegáns közönség nézte, mint siklik tova a tükörsima jégen Arad elite hölgyközönsége. A jégpályán ma délután fél 3-tól 5 óráig ismét katonazene lesz.

— **Jegyzőválasztás Peregen.** Zajos élet üt ma tanyát a különben csendes kisperegi községében. Ma választják meg ott az új jegyzőt, aki Bedrich Lajos, a volt és Szemlakra megválasztott nótárius örökébe ül. A választás élénknek ígérkezik, a menyiben több pályázó van. A választási aktusnál Vársárhelyi Géza pécskai főszoigabíró fog elnökölni.

— **A második ovoda Pernyáiban.** A kasza utcai ovoda építésére nézve a tiszti ügyesség megkötötte 5200 frt áron Kotsis La-

jossal a szerződést. A szerződést a tanács tegnapi ülésén jóváhagyta.

— **A honvédelmi kerítése.** Az aradi régi temető honvédsírnak díszes rácsozatát már át is vette Stoll Béla mulakatos, vállalkozótól a város. A kerítésért járó 339 frt 20 kr. kereseti összeget a tanács tegnap utalványozta ki.

— **Ujtások a vasutnál.** Többféle ujtást hozott be a kereskedelmi miniszter a vasutaknál, melyek az utasokat nagyon kellemesen érintik. Az egyik abban áll, hogy a vonat elindulása előtt az eddigi percekig tartó csendet, mely nagyon rosszul esett a fülnek, csengettyű-ütés fogja helyettesíteni. Azonkívül elrendelte a miniszter, hogy a várótermekben a kézi csengettyűvel többé ne csengessenek, hanem a kapus egyszerűen jelezze a vonat irányát, illetőleg a végállomást, a nélkül természetesen, hogy a közbeeső állomásokat is felsorolná.

— **A város világitási anyagai.** Aradváros tanácsa tegnapi ülésén elfogadta Eles Armin aradi nagykereskedőnek a város világitási anyagainak szállítására vonatkozó ajánlatát.

— **Jegyzőkönyvhitelesítések.** Aradmegye törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűléséről felvett jegyzőkönyvet tegnap délelőtt 10 órakor hitelesítették Szathmáry Gyula alispán elnöklete alatt. Ugyanokor tegnap, délután 4 órakor Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt Aradváros közgyűlési jegyzőkönyvét is hitelesítették.

— **A honvédség raktárhelyiségei.** A Kosuth utcai laktanya néhány jelenleg irodául használt helyiséget raktárrá akarják átalakítani. A városi tanács az átalakítás ügyében legközelebb helyszíni tárgyalást tart a honvédkerületi parancsnokság képviselőjének közbenjötté mellett.

— **A tanácsiskolák segélyzése.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara átiratban közölte Aradváros tanácsával, hogy az iparostanonoz és az alsófoku ipariskolák segélyezésére eddig folyósított 360 frtot ezentúl nem fizetheti, hanem csak 300 frtot fordíthat a kamara területén lévő ipariskolák szegény s jóelőmenetelű tanulóinak a segélyezésére. A tanács az átiratot tudomásul vette.

— **Egy szerkesztői üzenet.** A „Szegedi Híradó”-ból vesszük át az alábbi szerkesztői üzenetet. „F. D. Szeged. Ugy van; a szoban levő nagyváradi írónak a király nem engedte meg életrajzának a megírását. Értesülésünk szerint a buzgó íróársat ez a körülmény nem csüggeszti el, sőt legközelebb magának szent Habakuknak az életrajzát szándékozik megírni hiteles adatok nyomán. A mű megírását azonban ehalasztja addig, míg a menyországi utra föl nem találnak valami ördögös repülő masinát.”

— **A tűzorségi laktanya kibővítése.** Aradváros gazdasági székének előterjesztésére a tanács gazdag elhatározta, hogy a tűzorségi laktanya udvarát a közös hadsereg lovardáépülete és nyílt lovardája között fekvő területtel kibővíti. A kibővítést a tőzoltói szerelvények födél alá helyezése teszi szükségessé.

— **A biztosító társaságok ügynökei.** Több biztosító társaság tanácsát emelt a kereskedelmi miniszternél az ellen, hogy ugynevezett helyi ügynökeiket, a kiknek működési köre csak társaságuk részére biztosítási ügyletek szerzéséből s közvetítéséből áll, kik tehát minden önálló iparüzési jogkör nélkül csak társaságuk megbízásából annak részére működnek, egyes iparhatóságok iparigazolvány beszerzésére utasítják. A miniszter eme panaszok folytán értesítette az iparhatóságokat, hogy miután a nevezett ügynökök önálló ipart egyáltalában nem üznek, hanem a biztosító társaságok megbízottjai, illetve alkalmazottjai; nem is tartoznak magukat külön igazgatóványal ellátni s annak megszerzésére nem kötelezhetők.

— **A vágóhid jégzsúfolója.** A közvágóhid jégvermének megtöltésére a tanács tegnap 300 frt fuvardíjat utalványozott.

— **Megrabolt gyermek.** Tóth István aradi lakos 6 éves fiát tegnap délután a Kosuth utcában lévő lakásáról az ovodába küldte. A gyermeket, a mint az utczára lépett, egy öreg asszony megszólította s magával csalva kihámozta vadonat új télikabátjából. A megrabolt gyermeket a légszeszgyár közelében késő este a hidegtől elgémberedve találták meg. Az asszonyt keresik.

— **Névmagyarosítások.** Schiller György soborsini illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévének „Szilágyi”-ra, Fried Erzsébet aradi illetőségű és lakos vezetéknévének „Faltai”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Elhunyt városi ló.** Párecs István gazdasági tanácsos a tanács tegnapi ülésén azt a részvételt kéltő gyászírt jelentette be, hogy egy városi ló öt heti kínos szenvedés után 23 éves korában és vakágának 4-ik évében hirtelen elhunyt. A ló bőrért 4 frt 12 kr folyt be a házipénztárba. A gypmester 2 frt temetési költséget számított fel.

— **Zajongó Andrások.** Heizinger András a Hunyadi utcában összeakadt Tűz Andrással. Mindegyik tartotta magát olyan urnak, a minő a másik s ezért nem akartak kitérni egymásnak. A kölcsönös csökönységéből éjjeli botrány támadt, a melyért a két Andrást fejenként 5 frtra ítéltek. Tűz leülte az öt pengőt, de Heizinger felebezzett. A tanács 2 frtra szállította le a büntetését.

— **Pályázatok.** Az ungvári adóhivatalnál adóellenőri állás 2 hét alatt. Selmezbányán járásbírói irnoki állás 4 hét alatt. — Belsőnyán postamesteri állás 3 hét alatt. — Beregszászi pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állás 14 nap alatt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A kereskedelmi testület ülése.

Az aradi kereskedelmi testület folyó évi január hó 21-én azaz vasárnap délelőtt 11 órakor Aradon, a kereskedelmi akadémiái épület dísztermében rendes évi közgyűlést tartja, melyre a testületi tag urak tisztelettel meghívotnak.

A napirendre kitűzve vannak:

1. A választmány jelentése a múlt évben kitejtett tevékenységről.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése a testület 1893. évi pénzügyi állapotáról.
3. Az 1894. évi költség előirányzat megállapítása.
4. Számvizsgáló bizottság választása, ugyszintén a békéltető bizottság 4 rendes és 2 póttagjának választása.
5. Wimmer Erzsébet urnő által az aradvárosi kereskedelmi akadémiával kapcsolatos internátus céljaira tett alapítvány elfogadása iránt határozathozatal.
6. Netáni indítványok.

Aradon, 1894. január 12.

Az elnökség.

(*) **A „Kölcsey dalkör” közgyűlése.** Meghívó. Van szerencsénk értesíteni, hogy a „Kölcsey dalkör” f. hó 14-én, vasárnap d. e. 10¹/₂ órakor a ker. akadémiában levő rendes helyiségében választmányi ülést és ezt követőleg ugyanott d. e. 11 órakor rendes évi közgyűlést tart; mindkét ülésre tisztelettel meghívjuk oly kérelemmel, hogy az ügyek fontosságára való tekintettel okvetlenül megjelenni sziveskedjék. Ugy a választmányi, valamint közgyűlésnek tárgyai lesznek: 1. Az évi számadás átvizsgálása s a felelős számadóknak a felmentvény megadása, illetve eziránti javaslatlattel; 2. A karnagy személyében s a tanórak idejében való megállapodás illetve eziránti javaslatlattel; 3. Indítványok. Aradon, 1894. évi január havában. Az elnökség.

* **Meghívás.** Az aradi ipartestületi „Üzvegyi segély-alapjának” összes férfi- és nőtagjai f. hó 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, a testület tanácstermében tartandó értekezletre, tisztelettel meghívotnak. Miután a gyűlésen a tagsági járulék befizetésének módzatai tárgyában fog az összes tagokra kötelező határozat hozatni, a tagok minél nagyobb számban leendő megjelenése kéretik. Az elnökség.

(*) **Az aradi I. „Concordia” betegsegélyző és temetkezési egyesület saját helyiségében (St.-Pál-utca 7.) 1894. év január hó 14-én d. u. 3 órakor rendes választmányi ülést tart.**

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 17. Zárkörű estély a tiszti kaszinóban (Vár.)
Január 20. Az aradi menyecskék bálja (Vadember vendéglő.)
Január 20. Az aradi egyéves önkényesek táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Január 20. A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma.
 Január 27. Az aradi polgári jótékony nőegylet estélye (Fehér Kereszt).
 Január 27. A világi önkéntes tűzoltó-egylet bálja.
 Február 1. Kaszinó-estély Vingán.
 Február 1. Tűzoltó-bál Gurahonczon.
 Február 3. Az aradi tornaegylet jubileumi estélye és táncvigalma (Fehér Kereszt).
 Február 3. Képezdész-piknik (Krispin-terem).
 Február 4. Iparosifjak bálja (Ipartestület).
 Február 5. Az aradi helyőrségi tisztikar fényes táncvigalma (Fehér Kereszt).
 Február 10. Román bál (Fehér Kereszt).

Az Izs. jótékony nőegylet estélye.

Fényes ünnepet ült tegnap este a Fehér Kereszt nagytermében a jótékonyasság istennője. Az aradi izraelita jótékony nőegylet nemes szíve sugallatát követve, fáradságot nem kímélve, hangversenyvel, szavalattal és tombolával egybekötött táncestélyt rendezett, hogy így a nyújtott élvezet ellenértéke fejében a megjelenteket a jótékonyasság oltárára áldozni készítse. S el lehet mondani, hogy mindenki szívesen tett eleget a nőegylet eme követelményének, — mert látva amá ügybuzgalmát, melyet a nőegylet minden egyes bájos hölgy tagja már hetekkel ezelőtt kifejtett az estély sikere érdekében, senki sem tagadhatta meg azt a csekély áldozatot, melyet tegnap este a fehér kereszt nagy termében az által gyakorolt, hogy a szép nem által, annyi lekötözött nyajassággal engedett könnyíteni tárczája tartalmán.

A nőegylet meg lehet elégedve úgy az erkölcsi mint az anyagi sikerrel, a közönség pedig a nyert müelvezéssel. De lássuk az estélyt magát. A pazar fényüzéssel díszített terem bejáratánál volt felállítva az értékesebbél értékesebb tárgyakkal gazdagon megrakott tombolasátor, eutól balra a jónő japáni ernyője terjeszkedett ki, hogy árnyában festői öltözékben a szép jónő, Sugár Jolán kisasszony mondhasa meg a jövendőt azoknak, kik arra ez alkalommal oly kíváncsiak.

A bejáratnál szemben a mükedvelők déli-szaki növényzettel izlésesen dekorált pódiuma foglalt helyet. A teremben a legszebb élővirágokat a nagy számmal megjelent hölgyközönség képezi, míg a háttérben szerényen meghúzódik a férfi nem frakkos hada.

Az estélyt a tartalmas műsor első számát Goldmark trio 1-ső tétele nyitotta meg, — melyet zongorán az aradi közönség előtt előnyösen ismert Grünzweig Irma kisasszony, hegedűn Budits Adám ur, gordonkán Syrinek Béla ur adott elő szabatos, összhangzatos játékkal. — Ezután Assael Hermin kisasszony és dr. Szende Tivadár ur által előadott Nöel Bébé című párbeszéde következett. — Igen szép, értelmes előadással, elvességgel játszott Assael kisasszony szerepét, melyben dr. Szende ur méltó partnere volt. — A közönség lelkes tapsal jutalmazta meg őket.

A műsor 3-ik számában Guttmann Gyula ur (Budapestről) énekelt kellemes tenor bariton hangján Leoncavallo „Bajazzo” című operából, — melyet Hubay cigánydala követte. A második szakaszban Mendelssohn „G”-moll hangversenyét adta elő zongorán Robitsek Margit kisasszony, Assael Zsiga, Budits Adám, Dants Ferencz, dr. Mandl Vilmos, Mayer Ede Syrinek Béla, Robitsek Samu, dr. Vass Sándor és Zimmerer Béla urak zenei kísérete mellett Hösly Jakab ur vezetése alatt, úgy a kisasszony gyönyörű játéka, mint a kíséret tetszett a közönségnek.

A műsor egyik igen hatásos számát Ronaszéky Gusztáv a bimbó fakadása című magánjelenete képezte, melyet Bing Aranka kisasszony gondos tanulásra valló előadással tett oly feledhetlenné a közönség előtt.

Befejezésül Abafi Emilia, Bing Aranka, Dentsch Elza, Gotthilf, Lichtblau, Weitner kisasszonyok és Reisz Antalné urnő közremüködése mellett egy-oly karéneket hallottunk, mely a legszigorabb kritika előtt is megállja a helyét. Magyar népdalokat adtak elő kifogástalan összhanggal.

A hangverseny sikerének nagy része méltán megilleti Hösly Jakab és Schreyer Harry urakat, kik az egyes számokat művészi játékkal kísérték.

A hangversenyt tombola és tánc követte. Az estélyen ott láttuk E. Salacz Gyula, Vársárhelyi Béla, Purgly János orsz.

gyűl. képviselők, Institútoris Kálmán, Dr. Sallai Béla urat stb.

A megjelent urnők és urnöhölgyek névsorát a következőkben adjuk.

A s z o n y o k: Vársárhelyi Beláné, Purgly Jánosné, Weidenfeld Lajosné, Weidenfeld Istvánné, Eles Arminné, Máyer Miksáné, Lustig Arminné, Neumann Dánielné, Tenner Józsefné, Dr. Rosenberg Károlyné, Mandl Lipótné, Özv. Ransburg Mórné, Dr. Rosenberg Sándorné, Dr. Tisch Mórné, Leopold Mórné, özv. Andrényi K. né, özv. Bach Sándorné, özv. Herczog Józsefné, özv. Hudetz Ferenczné, Wadowszky Gusztávné, Münz Ferenczné, ifj. Kristyó Jánosné, Deutsch Arminné, dr. Steinhardt Lórné, dr. Steinitzer Pálné, ifj. Lócs Rezsőné, Steiner Ferenczné, dr. Tolnai Jánosné, dr. Wiener Gyuláné, Oncu Miklósné, dr. Grossmann Jakabné, dr. Mittler Izidorné, Reisz Antalné, Schulhoff Károlyné, Pásztyó Ignáczné, Roth Henrikné, Robitsek Samuné, Grünzweig Adolfné, Schreyer Harryné, Schönvald Sománé, Tagányi Istvánné, Sugár Beláné, Sallai Beláné, Hönigné, özv. Klein Mórné, Hirschmann Józsefné, Hirschmann Vilmosné, Ottenberg Tivadarné, özv. Werschitz Mórné, Pálmai Emilné, Schwitzer Józsefné, Buchvald B. né, May Miksáné, Lövinger Gyuláné, özv. Rosenthal Jakabné, Fenyes Ignáczné, dr. Adler Lipótné, dr. Lamberger Lipótné, Nemesné, Fried Adolfné, Bing Edéné, Özv. Schreyer Jakabné, Persa Péterné, özv. Antalffy Endréné, Gottfried Adolfné, Lichtblau, Tenner Lajosné, Földes Antalné, Szontagh Gézané.

L e a n y o k: Vársárhelyi n. v., Purgly Janka, Schäffer Margit, Andrényi Adrienne, Antalffy Boriska, Grünzweig Irma, Assael Melánia, Robitsek Margit, Abafy Emilia, Bing Aranka, Deutsch Elza, Weitner Helén, Bach Eszter és Judit, Sugár Jolán, Löffler Hermína, Fried Janka, Steinitzer Jenni, Hauser Henriette, Tenner Irma, Herczog Janka, Ransburg Vilma, Braun Vilma (Gyula.), Maros Sárka, Blau n. v., Nemes Gizella, Leopold Regina, Rosenthal Irén, Buchsbaum Irma stb.

— §. —

(=) Felhívás a n. é. közönséghez. Az aradi polgári jótékony nőegylet, mely az elhagyott, szegény árvák fölségelését és fölnevelését üzte ki céljául s melyet ebbeli törekvéseiben Arad város nemeslelkű és könyörtelen szívű közönsége több mint félszázad óta nem lankadó áldozatkészséggel támogat, elhatározta, hogy az egyesületi alaptöke gyarapítására f. évi január hó 27-én, a Fehér Kereszt nagytermében, hangversenyvel és táncz-csal egybekötött tombola-estélyt fog rendezni, melynek részletes programja rövid időn közölve lesz. Az egyesület női választmánya és a férfi-rendezés minden lehetőel fog követni arra nézve, hogy ezen estélyen a n. é. közönség minél bővebb és minél változatosabb kárpótlást nyerjen a hozandó kegyes áldozatért. Eppen ezért a régi bizalommal és tisztelettel kérjük fel buzgó törekvéseink fölkarolására és szives támogatására mindazokat, akik a nemes cselekedet előmozdításában szent kötelességet, a társadalmi nyomor enyhítésében lelki gyönyörűséget és élvezetet találnak. Ezuttal különösen arra kérjük a n. é. közönséget, hogy a tombola-tárgyak gyarapításához kegyes adományokkal járulni szíveskedjék. Az ajándéktárgyakat a következő védőasszonyok fogják köszönettel átvenni és hirlapi uton nyugtázzni: Özv. Hudetz Ferenczné (Zoltán-utca), báró Bánhidly Antalné (Deák Ferencz-utca), Reicher Károlyné (Kazinczy-utca), Vörös Vidorné (Fő-ut). Aradon, 1894. jan. 11-én Özv. Purgly Jánosné fővédőasszony.

(=) Az „Aradi Torna egyesület” ünnepét rendező bizottság ma délután 2 és fél órakor a szokott helyen gyűlést tart, melyre a bizottság összes tagjai tisztelettel meghívotnak. Arad, 1894. Január 14. Illmann Ottó, bizottsági elnök. — A torna és vívó ünnepélyen résztvevő urakat tisztelettel felkérem, miszerint tekintettel a hátra lévő idő rövidségére a torna és vívó órákon pontosan megjelenni szíveskedjenek. Aradon, 1894. Január 14. Nagy Sándor titkár, művezető.

(=) Az aradi iparos ifjak önk. és betegsegélyestő egylete február hó 4-én vasárnap, az ipartestület dísztermében saját pénztára javára, sártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Előre váltott

személyjegy 80 kr, családjegy 1 frt 60 kr, katonajegy örmestertől lefelé 50 kr. Jegyek előre válthatók az egylet helyiségében (iparos ház föld-szint) és a rendező bizottság tagjainál. Az egylet tagjai kedvezményben részesülnek. Kezdeté 8 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. A rendezőség.

(=) Meghívó. Az aradi vaggongyári munkások dalköre 1894. évi február 3-án a városliget dísztermében saját pénztára javára sártkörű táncvigalmat rendez. Beléptidij: személyjegy 1 frt, családjegy 1 frt 80 kr. Előreváltva: személyjegy 80 kr, családjegy 1 frt 50 kr. A meghívó előmutatása a belépés alkalmával kértetik. A termék fütéséről gondoskodva van. Jegyek kaphatók: Keppich Zsigmond, Kilényi C. és társa cég, Oláh Mihály kávéházában és a rendezőségénél. Kezdeté este 8 órakor.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 14. (Vasárnap) Délután: Bellevillei szűz. operette; este: Felhő Klári, népszimfű.
 Január 15. (Hétfő) A „Tevett nő,” opera, (másodszor).
 Január 16. (Kedd) Négymama, vigjáték.
 Január 17. (Szerda) A könyvtárnok, vigjáték.
 Január 18. (Csütörtök) Nap és hold, operette.
 Január 19. (Péntek) Odette, szimfű.
 Január 20. (Szombat) A primadonna, bohósat Kövessy Alberttől. (Elsőször).
 Január 21. (Vasárnap) Délután félárakkal: A libapásztor, operette; este: A primadonna, bohósat, (másodszor).

Doktor Klausz.

— Január 13. —

Speciális ez a vigjáték, namcsak azért, mert a német irodalom hasonlított darabjainak legjobbjai közé tartozik, hanem azért is, mert ahány városban színpad kerül, annyi féle név alatt jelentkezik a színpadon. Egyszer így, egyszer úgy hívják, de csak nagyon ritkán saját ur nevén.

Ne de hát ez keveset változtat a dolgok rendjén, a mű értéken pedig épen semmit.

Ha aztán az előadás is jó, meg lehet bocsájtani ezt a kis önkénykedést.

A tegnapot nem épen mondhatjuk sikerültnek, habár Nyilas régi, jó szerepének előnyeit most is teljes bravourral aknáza ki, de egy-pár késése, kissé gondatlan töltözödése sokat levont Lubovszkyjának teljességéből.

Bácsi és Bácsi gondos alakítást mutattak be, a közönség figyelmét mindvégig köelve tartották.

Kendy Boriska elhagyhatta volna módoros kézmozdulatait, mi nagy előnyére vált volna tegnapi, jónak mondható szereplésének.

* A „Tevett nő” nagy opera, mely a közönség körében általános tetszésre talált, — hétfőn páros bérletben megismételtek. Ezen előadásra már vasárnap, folyó hó 14-én is válthatók jegyek a baloldali pénztárnál.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tolvajszövetkezett.

Nagyzerinden Sós András és Sándor Lajos 20—22 éves naplopók mintegy három évvel ezelőtt tolvajszövetkezett alakultak.

A közkereseti társaság a legutóbbi időkig fényesen reuzált s közös szerzeményét két órgazda segélyével elérték.

De végre is az üzlet befagyott. A csendőrség a szövetkezet összes bel- és kültagjait összefogdosta és az aradi törvényszék elé állította. Kiszütket a következő esetek:

A két jómádár Simándi Sámuel kárára 2 ízben 6 zsák buzá, Kolozsai Jánosától 1 hektó bort, Gál János kárára 7 véka tengerit és Gellényi Lajostól egy sertés husát emelte el olyformán, hogy a betöréstől sem riadtak vissza, ha a szükség úgy kívánta.

A lopott dolgokon aztán Kolozsai János és Higye József órgazdák révén tudattak s az így „szerezett” pénzen aztán olyan murikat csaptak, hogy hangos volt tőlük egész Nagyzerind.

A mulatságnak tegnap adtak meg az arát az aradi törvényszék büntető tanácsa előtt, a mely Sós Andrást és Sándor Lajos többrendbeli betöréses lopásért 2—2 évi fegyházra és 3—3 évi hivatalvesztésre, Kolo-

zsi Jánosné orgazdaságért 50 frt, Higyed Józsefet pedig ugyancsak orgazdaságért 30 frt. pénzbüntetésre ítélte.

TÁVIRATOK.

A király itthon.

Budapest, január 13. (Saj. tud. távirata.) A király kedden este érkezik Budapestre. Hivatalos fogadás nem lesz.

A házasságjog tárgyalása.

Budapest január 13. (Saj. tud. táv.) Az igazságügyi bizottság a 102-ik szakaszig jutott, letárgyalva az összes abszolút bontó okokat, elfogadva a javaslat intézkedéseit, mellőzve *Veszter Imre* indítványát, hogy a felek pusztá beleegyezése felbontó ítélet alapjául szolgálhasson. Jövő ülés a hétfői képviselőházi ülés miatt kedden délelőtt tartatik meg.

Mindennapra két puros.

Budapest, január 13. (Saj. tud. távirata.) *Atzél Béla* báró messzelátó taktikája, a mint azt már mindjárt az első napon jeleztük, a purosok kivándorlását úgy osztotta be, hogy mindennapra esik kettő. Ha a puros nevesebb, akkor, mint történt a két főmufti: *Atzél* és *Tibád* kilépésével, a dekorum kedvéért csak egy vándorol. Tegnapelőtt és tegnap már kettő volt, mára szintén kettő van praeliminálva. A taktikának az a célja, hogy a közvéleményt mentől tovább foglalkoztassák.

A tegnapi kilépések egyikéről utólag még van némi mondandó. *Ragályi Lajos* kilépése sokaknál feltűnést keltett. — Pedig ok nélkül, mert *Ragályi Lajos* már a fogantatása olyan volt, hogy a szabadelvű jelzöt csak megválasztatása kedvéért öltötte magára. A *pécsi püspök* ajánlotta őt a szabadelvűpártnak, hogy sorozza jelöltje közé. Es ez megmagyaráz mindent. A ki egy püspök protekciójával lépett a küzdőterre, arról eleve tudni lehetett, hogy szabadelvűsége meddig terjed. A szabadelvűpárt tudta is azért *Ragályi* kilépésén a szabadelvűpártban nem is akad föl senki.

Budapest, január 13. (Saj. tud. táv.) *Podmaniczky*hez intézett közös levélben *Batthyány Tivadar*, *Széchenyi Tivadar*, *Pongrácz Károly* grófok, és *Förster Ottó* tudatják kilépésüket a szabadelvűpártból. Ezenkívül bejelentette kilépését *Franciscs Norbert* is, kiben azonban volt annyi logika, hogy bejelentette lemondását mandátumáról is; így Györött új választás lesz.

A „Magyar Állam” sajtópöre.

Budapest, január 13. (Saj. tud. táv.) A „Magyar Állam” cikke miatt, melyben Szent Vincze-nap előestéjén országos tüntetéssel fenyegetődött, ma *Kozma Sándor* főügyész sajtópört indított a bevett vallásfelekezetek elleni izgatás miatt.

Huszezer forintos sikkasztás.

Budapest, január 13. (Saj. tud. táv.) A földmivelésügyi miniszteriumban elkövetett 20000 frtos sikkasztás tettesét kinyomozták *Josefert Antal* díjnok személyében, ki még a múlt hónapban távozott a miniszteriumból bejelentés nélkül, nem véve föl a neki megszavazott jutalmat sem. Azóta bizonyos Amerikában jár. Köröztetik.

Elfogott rablóbanda.

Mohács, január 13. (Saj. tud. táv.) Szederkényi csendőrök Baranya, Tolna, és Bácsmegyékre kiterjedő veszedelmes rablóbandát fedeztek fel. Eddig a banda elfogott tizenegy tagjából 24 betöréses rablást tudtak ki. A banda többi tagjainak üldözése folyik.

Elfogott bélyegtolvaj.

Bécs, január 13. (Saj. tud. táv.) A mai nap elfogtak egy embert, kit a salzburgi nagy bélyeglopással gyanúsítanak.

Gyilkosság a vasuton.

Basel, január 13. (Saj. tud. táv.) A badeni vasuton egy utas az alagutban megölte revolverrel egyik utitársát. A vonatot megállították a gyilkost, ki nyilván rabolni akart, elfogták.

Felakasztott herceg.

Tiflis, január 13. (Saj. tud. távirata.) *Rikodze* kaukazusi herceget a hadbíró-ság ítélete alapján a város piacán felakasztották. A herceg berugva egy szolgálattevő csendőrt ok nélkül törével leszurt. Remélték, hogy a csár megkegyelmez a hercegnek. Az akasztás nagy feltűnést keltett.

Lemészárolt csapat.

London, január 13. (Saj. tud. táv.) Captownból távirják: *Wilson* kapitányt csapatával a matabelek lemészárolták.

Giers kitüntetése.

Pétervár, január 13. (Saj. tud. táv.) A csár *Giers* külügyérnek az András-rendet adományozta, a kísérel levélben kiemelve érdemeit a béke fenntartása körül.

KÖZGAZDASÁG.

= **Lószemle.** A földmivelési miniszterium két kitűnő ménnel fedeztetési állomást akar Aradon felállítani s e célra szükséges annak a megállapítása, hogy Aradon a lóállományban ragályos betegség nincs. E célból ma reggel 8—12 óráig a nagyvásártéren a belvárosi, délután 1 órától estig pedig a gáji lótulajdonosok lovai részére szemle lesz, melyre minden lovat büntetés terhe alatt elő kell vezetetni. A szemlét *Varga János* állatorvos és *Jóó Béla* rendőrfogalmazó fogatosítják.

= **Az „Amerikai szőlőtelep szövetkezet Arad-hegyalján”** folyó évi január hó 18-án azaz vasárnap délelőtt 10 órakor Aradon, a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (templom-utca, Minorita-palota I. emelet) rendes évi közgyűlést tartja melyre *Czimed*, mint a szövetkezet tagja ezennel tisztelettel meghívatik. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgató választmány jelentése. 2. A felügyelő bizottság jelentése alapján a számadások és mérleg feletti határozathozatal valamint a gyoroki telepen 1893. évben termelt szőlőveszők felosztásának megállapítása. 3. Az 1894. évi költségeloirányzat megállapítása. 4. Határozathozatal az igazgatóság által *Halmi Andorral* a gyoroki telepen termelendő veszők átboctatása és viszont oltványok szolgáltatása tárgyában 6 évre kötött szerződés jóváhagyása iránt. 5. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. Aradon, 1894. évi január hó 14. Az elnökség.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. január 13.

Magyar aranyjárdék 4%	116.70
Magyar koronajárdék 4%	94.50
Magyar arany 4 1/2%	125.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.25
Magyar keleti vasut 1876.	122.—

Szeszüzlet.

— Január 13. —

Ezen cikknek ára és üzletviszonyai a múlt héten is változatlanok maradtak.

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 58.25 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Aradvárosi

Évadbérlet
105. szám.

színház.

Havibérlet
5. szám.

Vasárnap, 1894. évi január hó 14-én:

D. u. 3/2 órakor, fél árkakkal

A bellevillei szüz.

Vig operette 8 felvonásban. Paul de Koek regénye után irták: Zell és Geneé. Zenéjét szerző: Milöcker Károly. Fordította: Kosza Andor.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este bérletfolyamban:

Felhő Klári.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszinmű 3 felvonásban. Irta: Rátkay László. Zenéjét szerző: Erkel.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap hétfőn:

A tévedt nő (La Traviata.)

Nagy opera.

KIS LOTTO.

Bécsi:

40, 44, 54, 14, 51.

Temesvári:

42, 47, 64, 35, 27.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Báli toilletben

eszközölt felvételekről

próba-képeket

dij nélkül készítek.

A t. hölgyközönség szives figyelmét bátor vagyok felhívni

fényképészeti és festészeti műtermemre

Aradon, templom utca 4. szám, a Minoriták palotájával szemben.

Borult idő nincs befolyással a felvételre.

Honisch L. István,

22—*

festő és fényképész.

Jó bizonyítványokkal és kellő műveltséggel rendelkező

gazdasszony

(kulcsárnő),

ki évek óta ily minőségben működik és a gazdálkodás minden ágában teljes jártassággal bír

állást keres.

Bővebb értesítés nyerhető e lap kiadóhivatalában.

Dr. HERMAN J.

Rendel: tüdő-, gége-, orr- és fülbetegeknek 643 34*

délelőtt 10—12, délután 3—4-ig,

Templom-utca 2. szám II. emelet.

Szegényeknek ingyen.

* Az ezen rovat alatt költöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

BECK ALAJOS**csokoládé, dessert és cukorkaárúk üzlete ARAD, színházépület.**

Dus választékban honi és külföldi

bonboniére, attroppok, csemege, színházi cukorkák és egyéb különlegességek, csokoládé bonbonok, finom francia befőttek.

Török méz a legjobb szer köhögés ellen.

Nagy raktár tea- és téasüteményekben.

Mindent a legjutányosabban számít és vidéki megrendeléseket pontosan teljesít

BECK ALAJOS**ARAD, színház épület.**

24 I-8

Amerikai Cables a legjobbhoz hasonlít.

Influenza ellen drbja 3 kr.

Hirdetmény.

Alólirott közhírré teszi, miszerint a herczeg Sulkovszky József Mária ő főméltósága tulajdonát képező Magyarországon Aradmegyében fekvő Agris-Aranyági és kiszindiai erdőpagonnyok fahozamai 1890. évtől kezdődőleg 20 évre üzemszerű és évi vágások szerint való kihasználásra bérbe adandók, és pedig:

a) Bérbeadatik az agris-aranyági pagonnyban a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által jóváhagyott üzemszerű szerint **évenként** megállapított **101 | 366 kat. holdas vágás-terület** évenkénti átlagban 7098 m' tölgy, 168 m' cser és 13260 m' bükk vagyis összesen **évenként 20541 tömör köbmétert** tevő fahozammal.

b) Bérbeadatik a kiszindiai pagonnyban a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által jóváhagyott üzemszerű szerint **évenként** megállapított **205 | 115 kat. holdas vágás-terület** évenkénti átlagban 7034 m' tölgy- és 31088 m' bükk, vagyis összesen **évenként 38122 tömör köbmétert** tevő fahozammal.

Egyidejűleg bérbeadandók az aranyági erdőben lévő s gőzerőre berendezett fűrészgyár a hozzátartozó teleppel és üzleti épületekkel, továbbá a kiszindiai pagonnyban a kihasználási bérüzlethez szükséges kezelési épületek.

A bérbeadás zárt ajánlat mellett történik. A 10% bánompénzzel ellátandó ajánlatok **1894. évi márczius 31-ik napjáig** bezárólag alólirottthoz — Aradon, Batthyányi-utca 24. sz. a. lakásán — nyújtandók be, a hol a bérbeadás feltételei is megtekinthetők.

Az ajánlatban számokkal és betűkkel világosan kiirandó a katasztrális holdanként ajánlott bérösszeg, továbbá határozottan kifejezendő ajánlattevő által, hogy a bérleti feltételeket ismeri, hogy ajánlatát azok alapján teszi, és hogy azoknak magát mindenben aláveti.

Utóajánlatok el nem fogadhatók.

Kelt Aradon, 1894. évi január hóban.

Tagányi István,

mint herczeg Sulkovszky József Mária

ő főméltósága teljhatalmu jog és vagyon kormányzója.

47 3-3

461 | 894. ct.

53 I-33

Csödhirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy Probst Ferencz és fia aradi bejegyzett cégnek, valamint a cég beltagjai, Probst Ferencz és Probst Mihály aradi lakosoknak tulajdonát képező bárhol található fűgő és — Horvát-Szlavonországok kivételével — a magyar állam területén levő ingatlan javaira és különösen az aradvárosi 195. sz. tjkvben felvett ingatlan hanyadára a csőd megnyitott.

Csödbiztosul Dr. Dániel Lajos törvényszéki bírósági, tőmeggondnokul Dr. Rosenberg Miksa, helyettesül Dr. Szilvássy László ügyvédek nevezettek ki.

Fölhívattak mindazok, kik az általános csödtörvény ellen mint hitelezők igényt támaszthatni vélnek, hogy ebbeli igényeiket 1894. évi április hó 1. napjáig bezárólag, mint a követelések

bejelentésére kitűzött határidőig, ezen kir. törvényszéknek, az 1894. évi április hó 19. napjára d. e. 9 órára e törvényszék pertári helyiségeibe kitűzött felszámolási tárgyalás határnapján leendő megállapítás és osztályozás végett az 1881. XVII. trv.-czikkben kijelölt joghátrányok terhe mellett a csödtörvény ellen az idézett csödtörvény 126-129. §-aiban foglalt rendeletei szerint az esetben is bejelentsék, ha igényeik tekintetében külön per volna folyamatban.

Felhívattak továbbá a zálog- és megtartási joggal bíró hitelezők, hogy az általuk szerzett jogot a tőmeggondnoknak jelentsék be, s az általuk birtolgatókat a tőmeggondnoknak felhívására megbecsülés végett mutassák fel.

Azok, a kiket elkülönítési, visszakövetelési vagy külön kielégítési jog illet, figyelmeztetnek, hogy amennyiben jogaikat nem érvényesítik, azok a csödtörvény értékesítését és felosztását gátolni nem fogják.

Vége a csödhitelezők felhívattak, hogy 1894. évi április hó 21-ik napján mint e czélra kitűzött határnapon, d. e. 9 órákor a törvényszék fenn kitett helyiségében, a csödválasztmány megválasztása végett, a hitelezői minőségüket igazoló okiratokkal ellátva jelenjenek meg.

Kelt Aradon, 1894. évi január hó 11. én.

Az aradi kir. törvényszék mint csödbíróság.

Ottubay s. k.,
elnök.Dr. Szalay s. k.,
jegyző.**Kevés haszon, nagy forgalom!**

Van szerencsénk a n. b. vevőinknek és a t. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy divat-, kézmű-, rövidáru-, norinbergi fehérmű és gyermekjáték üzletünket

a téli idényre

a legjobb és legolcsóbb árukkal felszereltük, a nagy forgalom által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy azokat

olcsóbban mint bárhol

eladjuk. Minden igyekezetünk az, hogy t. vevőinket a legolcsóbb árban kiszolgálhassuk, mert a tervünk

kevés haszon, nagy forgalom!

T. vevőink b. pártfogását továbbra is kérjük Tisztelettel

Kilényi C. és Társa**a kék golyóhoz,****Aradon, Andrassy-tér 20. szám**

(Arona-épület.)

7 4-8

Hirdetmény.

Alólirott m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a nagym. m. kir. Pénzügyminiszterium 1893. évi december hó 31-én kelt 91793. sz. intézményével a **vajda-hunyadi kincst. ispánság 1893. év december hó végével megszüntetvén**, annak kerületéhez tartozó községek s azokban vagy határaikban előforduló **birtokok bérleti birtokeladásis földesuri ügyek belső és külső ellátás tekintetében következőleg osztattak fel.**

1. Belső-külső ellátásra a **dévai m. kir. pénzügyigazgatósághoz beosztattak:**

Alun, Alsó-Lapugy, Alsó-Nádasd, Bábolna, Batrina, Boos, Bosorod, Brettyelin, Briznyik, Bukuresd, Bulzesd, Bunyilla, Bucsesd, Buzdulár, Bezsán, Cserbely, Cserisora, Csigmó, Csopea, Déva, Felső-Lapugy, Felső-Nádasd, Felső-Szilvás, Felső-Telek, Feresd, Fintó-ág, Fadzacsell, Folt, Fornádia, Govosdia, Góles, Gonczága, Gerend, Gross, Grohot, Gyálár, Hátszeg, Herepe, Kajanell, Karpeny, Kerges, Királybánya-toplicza, Kis-Muncsel, Körösbánya, Kosztesd, Kovrágy, Laszó, Lelesz, Magyarosd, Mihalesd, Monasztir, Nagy-Oklos, Ohába-kosesd, Pánk, Perkász, Plopp, Pojenicza-Tomi, Pojenicza-Vojni, Radulesd, Rea, Ribicsora, Roskány, Ruda, Runk, Szacsal, Szántóhalma, Szent-András, Földvár, Szelistye, Szocset, Sztancsesd, Ohába, Szentkirály, Szent-Péterfalva, Sztregonya, Teteus, Tisza, Toplicza, Tyei, Uj-Baresd, Vajda-Hunyad, Valea-Brád, Vallár, Vulcsesd, Zalasd, községek, továbbá a dévai Szent-Ferencz-rendi zárda, körösbányai, hátszegi és bukuresdi gör. kath. lelkész s tanító ügyei is.

2. **Az aradi kir. jószágigazgatóság belső ellátása s a vajda-hunyadi kincst. vasgyár külső kezelése alatt maradnak:**

Govosdiai házhely, királybánya-topliczai 3¹⁰⁸⁶/₁₆₀₀ k. járbária, Kis-Muncsel 4⁵²⁰/₁₆₀₀ h., Laszói 100¹²²⁵/₁₆₀₀ h., Ohábakocsed 15¹²¹⁴/₁₆₀₀ h., Szentkirályi 69¹⁰⁸⁹/₁₆₀₀ h., Margina-föld, rosikányi földek 137 hold, a vajda-hunyadi csángók, róm.-kath. és gör.-kath. lelkész ügyei.

3. **A kir. jószágigazgatóság további ellátása alatt marad: Dévai csángók ügye, továbbá az erdészetnek átadni javasolt következő taxálisták ügye:**

Alun 62¹²²⁰/₁₆₀₀ hold Pestisele, Bunyilla, Cserbel, Felsőtelek, Govosdia, Gross, Gyálár, Királybánya-toplicza, Monasztir, Runk, Teteus, Vajda-Hunyad, Zalasd, Lelesz községekben.

Azon községekre tehát, amelyek a dévai pénzügyigazgatóság kezelésébe bocsájtattak át, folyó hó 15-től kezdve sem eladási, sem birtokeladási, sem földesuri jogokból származó ügyekre az intézkedési jogkör már nem ezen m. kir. jószágigazgatóságot, hanem a dévai m. kir. Pénzügyigazgatóságot illeti meg, minélfogva úgy a hatóságok, községek s egyesek kéretnek, **hogy folyó hó 15-étől kezdve** a dévai pénzügyigazgatósághoz fordulni sziveskedjenek.

Arad, 1894. január hó 8-án.

M. kir. államjóságigazgatóság.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap 1894. évfolyamára.

Megjelen minden vasárnap, díszes kiállításban, tetszetős borítékkal.

A „Képes Családi Lapok“ a legelterjedtebb s legolcsóbb képes hetilap, amely szívet és lelket nemesítő, hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyújt a magyar művelt olvasóközönségnek.

A „Képes Családi Lapok“ a legmagasabb irodalmi művészi álló lap, mely körül nemzeti irodalmunknak elsőrangú írói és írónői tömörülnek; így az 1894. évi első szám következő íróktól hoz közleményeket: JÓKAI MÓR: „Hogy is volt ez a dolog?“ (Beszély), BENICZKY BAJZA LENKE: „A sors koczkája“ (Regény), TÖLGYESY MIHALY: „A gyémánt gyűrű“ (Humoreszk), P. OSORBÁ AKOS: „A Bosporus partján“ (Rajz), STELLER tanár „A fűzről“ (Orvosi cikk), stb. stb. Költeményeket irtak e számba: KOMÓCSY JÓZSEF, VARSÁNYI GYULA, FELEKI SÁNDOR dr. A regény mellékletet LAUKA GUSZTÁV írta, czíme: Pásztortűz és lidérczfény. — A képek az új év alkalmából valók, s igen találó rajzok. A mi különös érdeket költöszön e számban az, hogy az abban megjelent közlemények főnök arczképeit, s sajátkezű aláírásait is veszi az olvasó.

A „Képes Családi Lapok“ évenként, a szövegbe nyomott több regényt ad, elsőrangú írók tollából.

A „Képes Családi Lapok“ két hetenként megjelenő melléklapja, a „Hölgyek Lapja“ háztartási és dívatárszól ellátva, teljesen nélkülözhetővé tesz minden más dívatlap tartását.

A „Képes Családi Lapok“ a fentebb említett szöveg között megjelenő regényeken kívül évenként, több önálló, eredeti, beköthető regényt ad jutalmul előfizetőinek.

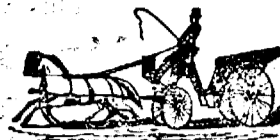
S mindezen előnyök dacára, a „Képes Családi Lapok“-nak a „Hölgyek Lapja“ című dívatlappal és Regénymelléklettel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához: Budapest, Nagy-Korona-utca 20. sz. küldendők, amely kívánatra mutatványszámokat díjtalanul küld bárkinek, ha az iránt levelező apon megkeresetik.

Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal egész évre beküld, annak 4 regényt, — aki félévi 3 frt előfizetési összeget és 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjat küld be, annak 2 regényt, s aki 1 frt 50 kr. negyedévi díjat s 20 kr. csomagolási és postadíjat egyszerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és díjmentesen jutalmul a kiadóhivatal.

A „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala
Budapest, V., Nagykorona-utca 20.

1035 5—5

VARGA TESTVÉREK

kocsigyártása és nagy kocsiraktára
ARADON, Fő-ut II-ik sz.

Ajánljuk megvételre a nagyobb mennyiségben raktáron levő legdivatosabb kivitelben és szilárd anyagból készült

kész kocsijainkat

és
szánkóinkat

a legjutányosabb árak mellett. Elfogadunk mindennemű kocsiatalkitást és kisebb-nagyobb kocsijavításokat, nemkülönbön minden e szakba vágó bognár-, kovács-, fényező- és nyerges-munkákat a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Használt kocsik becsereitnek. Új kocsikért egy évi jótállás vállalattal.

23 3—*

Tisztelettel

VARGA TESTVÉREK.

Ugyanitt két fiu tanulónak feivételik.

Hirdetmény.

Magyarát községházának újbóli építése a tek. megye hatóságának 838 | 893. sz. határozatával jóváhagyatván, a megállapított terv szerinti munkálatoknak valólati uton leendő kiadására ezennel árlejtés tüzetik ki, mely a községi irodában f. hó 23-án d. e. 9 órakor fog megtartatni, — melyre vállalkozni szándékozók tisztelettel meghivatnak azon megjegyzéssel; hogy az építkezés költsége 7805 frt 89 kban van megállapítva.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Magyaraton, 1894. január hó 1-én.

Popeszkú János, 48 2—2 Mócz Péter,
jegyző bíró.

Jó háziasszonyoknak nagyon fontos!

A ki sok pénzt, munkát, időt megtakarítani és egészségét kimélni óhajtja, az ruhamosáshoz ezentul egyedül a

„SZAPPANIT“

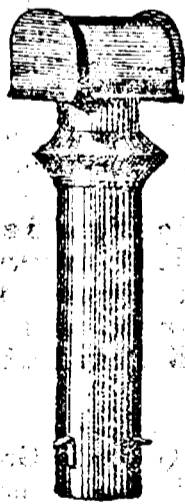
cs. és k. szab. port használja.

A SZAPPANIT legnagyobb mosóerejű porrá tört szemcseszappan, mely már ezer és ezer család használatában áll és mint legjobb mosópor dicséretesen ismeretes, s amely nem csupán a ruhát, hanem egyszerűen mind a mosónak kezeit és egészségét is kiméli. Angol, Francia és Németországban, valamint Amerikában is már mintegy 20 év óta ezzel mosnak a legelőkelőbb urhölgyek is, és nem ismernék jobb mosóport a „SZAPPANIT“-nál, amivel nagyon megvannak elégedve, mivel legkönnyebben kezelhető. Minden csomag használati utasítással van ellátva és minden nagy csomagnak ára csupán 10 kr., csak mindig „SZAPPANIT“ név alatt kell megrendelni.

A „SZAPPANIT“ minden gyógyszer- és fűszerárú kereskedésben kapható, vagy pedig Meyer Ernő gyárából, Lujza-utca 20. sz. a. az árnak előre beküldése vagy utánvétele mellett megrendelhető.

Atlagos képviselők az ország minden városában elfogadtatnak.

968. 8—10.

PANKER VIKTOR

épület és műlakatos

ARADON. Akác-utca I. sz. és javítóműhely
Szabadságtér 10. sz.

Van szerenősem a n. é. közönségnek

épület- és műlakatos műhelyemet

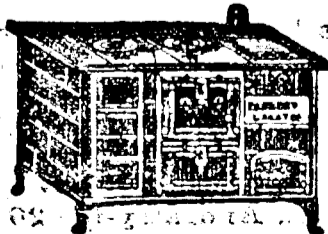
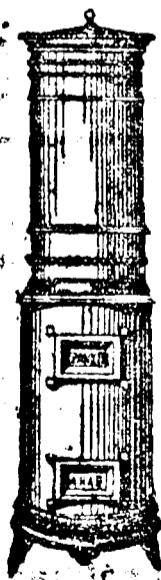
egy jó és jutányos munka mint pontos és gyors kiszolgálat tekintetében különösen ajánlani.

Elvállalok minden szakmabeli munkát, nevezetesen: ablak és ajtó vasalásokat, takaréktűzhelyek, sir- és folyosókorlátok készítését, melyekről a legújabb minták szerint, természetes nagyzágu rajzokkal is szolgállok; továbbá vasajtókat és ablakokat, hullámröndöket, portale vasalásokat ponyvagépeszettel együtt. Javítások és tatarozások pontosan, gyorsan és a legjutányosabban fogantossittatnak. Különösen figyelembe ajánlom azon előnyt, melyet vasablakok készítésénél nyújthatok azáltal, hogy a felemelt vasárak mellett is képes vagyok ezeket kilogrammonként 27%-krért készíteni. Végsőre meg-

jegyzem, hogy minden nagyobb megrendelésnél ár- engedménnyel is szolgállok, és vaszáríté ke-sarokat — nedves épületek kistá- ritásához naponkénti 25 kr. díjért rendelkezésre bocsátok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását és minél számosabb megrendeléseit kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Panker Victor

épület és műlakatos.
Akác-utca I. szám.

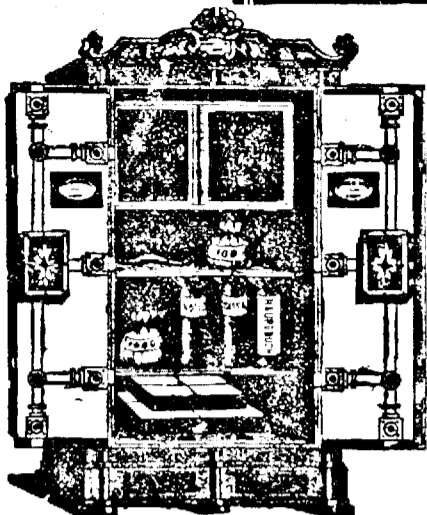
SINGER L. S.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

A os. kir. osztr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói

tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Községek számára kivételesen 25% engedmény.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
karikahajó
WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére.

Mindenemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kiegészítők. 581

Máriaczell
Gyomor-cseppek

nagyserűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájás, savanyu felbőffögés, hasmenés, gyomorfégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, uduer és hányás, gyomorgörcs, székűlés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejtűlésnél, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortűterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczell gyomor-cseppek** évek óta kitűnőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A végjegyet és aláírást tisztelesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczell gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Aradon: Ring Lajos, Kiss István, Schäffer A. gyógyszerházában. Butyiban: Tomosányi L. gyógyszerházában. Uj-Szt-Annán: Feletár Adolf, Varjassy János gyógyszerházában 663 21—36

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. vidéki közönség b. tudomására juttatni, miszerint az ezelőtt oly hírneves **Wassermann-féle vendéglőt** Budapest, Károlykört 19. szám a báró Orczy-féle házban megvettem, azt alaposan rennoválván, komforttal berendezve saját felügyeletem alatt tovább vezetem.

Egyszersmint tudatom, miszerint **csak is tiszta hamisítatlan borokat** saját pinczéből s kitűnő vallásos (kóser) ételeket fogok m. t. vendégeimnek mérsékelt árak mellett szolgáltatni.

Pontos és gondos kiszolgáltatást még egyszer biztosítva maradtam

1040 5—5

kiváló tisztelettel

Grünwald Mór.

STEIGERWALD A.

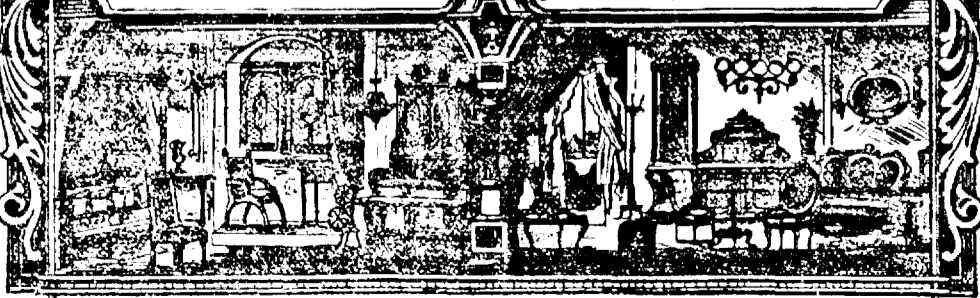
kárpitos, díszítő és bútorgyáros Aradon.
Bútorraktár: Andrassy-tér 15. — Bútorgyár: P. Választó-u. 32.
Telefon n. 116. Ajánlja quasan felszerelt raktárát 11 2—12

salon-, ebédlő- és hálószoba-butorait,
ugyszintén a legizlésteljesebb

KÁRPITOS-BUTORAIT.

minden stílus kivételben előnyös és olcsó árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 13 vértanu szobor átellenében van. 6 4—8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingok, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekkocsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Dürr Testvérek

Fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz-kereskedése
Aradon, fő-ut 2. sz. „az arany szarvashoz“, a városházával szemben.
18 2-12

Van szerencsém a beálló téli időny alkalmával a n. é. közönség figyelmét a most beszerzett friss, kitünő minőségű árucikkeinkre felhívni. Legelső minőségű karaván narancs, fekete és sárga madarin, orosz-, susong-, Moning Pecco virág és császárkeverék-thea.

Hamisítatlan londoni, jamaicai, kuba, ananász és demarra rum. Friss bécsi és angol thea-kenyér készlet.

Pezsgő borok legdusabb választékban, kül- és belföldi fajok, továbbá ménesi, magyarádi, tokai aszu, világosi rózsza, malaga, sherri, madeira, muskatlunel leánka és szalma bor. Csemege borok, magyar és francia cognac. Legfinomabb liquerök. Gorgonzola, trapista, greji, emenvölgyi, kárpáti, pármái és imperial sajtok. Prágai és kassai sódar nyersen és főzve, továbbá dus választék mindenféle tengeri halak és hallkrákban.

Kitünő kávé és csokoládé-árak, borsó lenese, bab,

aszalt szilva, méz, lekvár, gomba és tarhonya készlet. Továbbá francia és magyar mustárja legjobb minőségben. Zsalmi ugorkák és bozeni befőttök. Gazdasági cikkek u. m. gépolaj, császárrolaj, kocsikenőcs, petroleum, vazelin, bőrszir, nyers szappan, fluid, szivacsok, és bőrlakk. Desinficiálásra alkalmas u. m. zöldgálicz, naftalin, carbolsav, klórmész, szublimat szappan és karbol por. Ásvány-, gyógy- és savanyu vizek. Árjegyzék bérmentve küldeték. pontos kiszolgálás, jutányos árak. A n. é. közönség pártfogásába ajánljuk magunkat. maradunk kiváló tisztelettel

7 darab narancs 10 kr.

DÜRR TESTVÉREK, fő-ut 2. sz.

Prakap Sándor

épület- és butor-asztalos, Aradon, Fő-ut 32. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint

épület- és butor-asztalos üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen berendeztem, úgy hogy a legnagyobb vállalatokat a legpontosabban és a lehető legjutányosabb árak mellett készítem.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat.

Bátorkodom megemlíteni, hogy rövid egy éves önállóságom alatt azon elismerést vívtam ki magamnak e téren, hogy a legnagyobb vállalatnál, a huszár laktanyánál az összes asztalos munkát elnyertem, amit sikeresen nagyobbrézt be is fejestem. Üzletemben jó és száraz anyagból, tiszta és jó munkát készítek saját vezetésem mellett. Minden az üzletemben elkészült munkákért egy évi jótállást vállalok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel.

Prakap Sándor

asztalos mester Aradon, fő-ut 32. szám.

19 2-*

Csak 3 forint.

a legszebb és legszólézerűbb

alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1879-ben.

1017 9-10

Arczképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Előleg 1 frt. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sérteletlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,

Jutalomdíjazott műterme Bécs, Praterstrasse 61, (azelőtt grosse Pfarrgasse)

A legkedveltebb szoba-illatszerek,

578

u. m.:

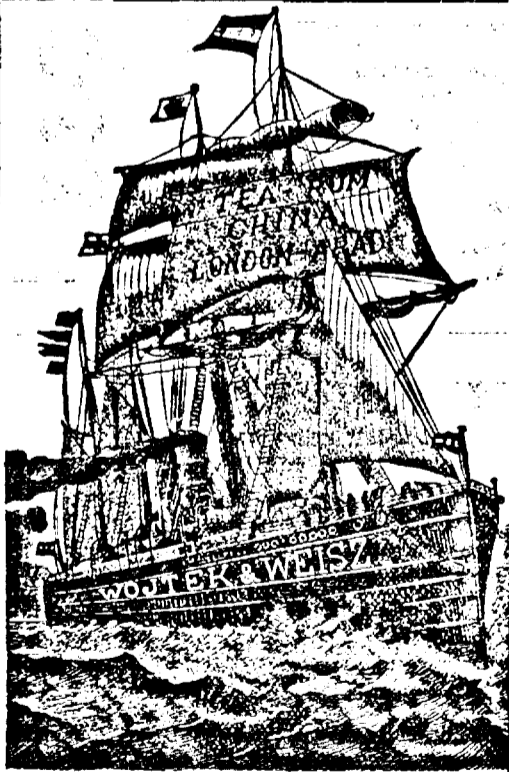

Gyöngyvirág.
Salon-bouquet.
Amour-bouquet,

Orgona.
Levendula,
Kárpáti fenyő.

15 3-12

Telefon-szám 147.

Tea és Rum

különlegességeink nagy raktárát,
u. m.:

Caravan, Suchong, Congo,
Pecco, Mandarin és császár-
keverékek, valamint
legzamatosabb

jamaicai rumjainkat

becses figyelmébe ajánljuk.

Telefon-szám 147.

Kapható csakis

ARADON,

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru-üzletében,

Andrássy-tér 14. sz.